

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

5 november 2003

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

ACTUALITEITSDEBAT VLAAMS ONDERNEMERSCHAP TER VOORBEREIDING VAN DE
VLAAMSE ONDERNEMINGSCONFERENTIE

Inhoud

Nr. 9

Woensdag 5 november 2003
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Boodschap	1
Begrotingen	
Indiening en verwijzing	1
Begrotingsstuk	
Indiening en verwijzing	1
Beleidsbrieven	
Indiening en verwijzing	1
Ontwerpen van decreet	
Indiening en verwijzing	4
Voorstellen van bijzonder decreet	
Indiening en verwijzing	4
Voorstellen van decreet	
Indiening en verwijzing	4
Voorstellen van resolutie	
Indiening en verwijzing	5
Verslagen	
Indiening	5
Met redenen omklede moties	
Indiening	7
Verzoekschriften	
Indiening	8
Voorontwerpen van decreet	
Indiening	8
Mededelingen van de Vlaamse regering	
Indiening	10
Mededeling van het Rekenhof	
Indiening	10
Mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap	
Indiening	10
Mededeling van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)	
Indiening	10

Motie van een gemeente

Indiening 11

Arresten van het Arbitragehof

Indiening 11

Kennisgevingen van het Arbitragehof

Indiening 11

Motie van orde

Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie 11

Spreker : de heer Kris Van Dijck

Actualiteitsdebat

Actualiteitsdebat over Vlaams ondernemerschap ter voorbereiding van de Vlaamse ondernemings-conferentie 11

Sprekers : de heren Eddy Schuermans, Eric Van Rompuy, André Denys, Francis Vermeiren, Marc van den Abeelen, Jan Penris, Robert Voorhamme, Jos Stassen en Jan Laurys, minister Renaat Landuyt, minister Patricia Ceysens en minister-president Bart Somers

Regeling van de werkzaamheden

32

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.08 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Anny De Maght-Aelbrecht, Jan Loones, Karim Van Overmeire, Bob Verstraete : gezondheidsredenen ;

Jacques Devolder : buitenslands ;

Didier Ramoudt : familieverbindingen.

BOODSCHAP

De voorzitter : Dames en heren, bij brief van 21 oktober 2003 deelt de voorzitter van het Parlement de la Communauté française mee dat dat parlement zich ter vergadering van die dag heeft geconstitueerd.

BEGROTINGEN**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004
– 14 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

- Ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004
– 15 (2003-2004) – Nr. 1 + Bijlagen.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en alle terzake bevoegde commissies.
- Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003
– 18 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003
– 19 (2003-2004) – Nr. 1 + Bijlagen.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en alle terzake bevoegde commissies.

BEGROTINGSSTUK**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : Het volgende begrotingsstuk werd ingediend :

Toelichtingen bij de middelenbegroting en de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004. Algemene toelichting
– 13 (2003-2004) – Nr. 1-A.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting en alle terzake bevoegde commissies.

BELEIDSBRIEVEN**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

Voorzitter

- Beleidsbrief Hoofdstedelijke Aangelegenheden. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering
– 1902 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand.
- Beleidsbrief Werkgelegenheid. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
– 1903 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Beleidsbrief Toerisme. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
– 1904 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Beleidsbrief Planning en Statistiek. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Renaat Landuyt, Vlaams minister van Werkgelegenheid en Toerisme
– 1905 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Beleidsbrief Onderwijs en Vorming. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming
– 1906 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.
- Beleidsbrief Financiën en Begroting. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie
– 1907 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.
- Beleidsbrief Ruimtelijke Ordening. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie
– 1908 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Beleidsbrieven Wetenschappen en Technologische Innovatie. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie
– 1909 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid en voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Beleidsbrief Economisch Overheidsinstrumentarium. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Ruimtelijke Ordening, Wetenschappen en Technologische Innovatie.
– 1910 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Beleidsbrief Binnenlandse Aangelegenheden en Stedenbeleid. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken
– 1911 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.
- Beleidsbrief Vlaamse Rand. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken
– 1912 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand.
- Beleidsbrief Cultuur. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken
– 1913 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Beleidsbrief Jeugd. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenaren-

Voorzitter

zaken

– 1914 (2003-2004) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

- Beleidsbrief Monumenten, Landschappen en Archeologie. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken – 1915 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Beleidsbrief Ambtenarenzaken. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken – 1916 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Beleidsbrief Mobiliteit en Openbare Werken. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie – 1917 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.
- Beleidsbrief Energie. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Gilbert Bossuyt, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken en Energie – 1918 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie.
- Beleidsbrief Leefmilieu. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking – 1919 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Beleidsbrief Landbouw en Visserij. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking – 1920 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Beleidsbrief Ontwikkelingssamenwerking. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Ludo Sannen, Vlaams minister van Leefmilieu, Landbouw en Ontwikkelingssamenwerking – 1921 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Beleidsbrief Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door mevrouw Adelheid Byttebier, Vlaams minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen – 1922 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Beleidsbrief Economie. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government – 1923 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Beleidsbrief Buitenlands Beleid. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government – 1924 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Beleidsbrief Buitenlandse Handel en Extern Economisch Beleid. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government – 1925 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Beleidsbrief E-government. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government – 1926 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Beleidsbrief Vlaams Woonbeleid. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport – 1927 (2003-2004) – Nr. 1.

Voorzitter

Verwezen naar de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid.

- Beleidsbrief Media. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport – 1928 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.
- Beleidsbrief Sport. Beleidsprioriteiten 2003-2004, ingediend door de heer Marino Keulen, Vlaams minister van Wonen, Media en Sport – 1929 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot bevordering van een duurzame landbouw in Vlaanderen – 1885 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.
- Ontwerp van decreet houdende bepalingen tot herstructurering van de Vlaamse Milieuholding – 1933 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.

VOORSTELLEN VAN BIJZONDER DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van bijzonder decreet werden ingediend :

- Voorstel van bijzonder decreet van de heren Kris Van Dijck, Jan Loones en Chris Vandebroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1930 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Voorstel van bijzonder decreet van de heren Filip Dewinter, Luk Van Nieuwenhuysen, Karim Van Overmeire, Joris Van Hauthem en Jan Penris en mevrouw Marijke Dillen houdende de inrichting van één Vlaamse nationale kieskring met regionale correcties voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement – 1934 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

VOORSTELLEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van mevrouw Sonja Becq, mevrouw Ilse Van Eetvelde, de heer Jan Laurys, mevrouw Ingrid van Kessel en mevrouw Riet Van Cleuvenbergen houdende de toekenning van toelagen aan personen met een handicap die actief zijn als zelfstandige – 1887 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen.
- Voorstel van decreet van de heren Jacky Maes, Jacques Timmermans, Jos Bex en Johan Malcorps houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen – 1888 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening.
- Voorstel van decreet van de heren Marc van den Abeelen, Robert Voorhamme, Jos Stassen

Voorzitter

en André-Emiel Bogaert betreffende het Vlaams Waarborgfonds voor KMO's – 1893 (2003-2004) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme.

- Voorstel van decreet van de heren Kris Van Dijck, Chris Vandenbroeke en Jan Loones houdende het invoeren van een opleidingsvergoeding voor de niet-professionele sportbeoefenaar bij de overgang van de ene sportvereniging naar de andere binnen eenzelfde sportfederatie – 1894 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur, Media en Sport.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIE**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen – 1896 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de plenaire vergadering.
- Voorstel van resolutie van de heren Filip Dewinter, Johan Demol en Jan Penris, mevrouw Marleen Van den Eynde en mevrouw Hilde De Lobel betreffende de regionalisering van de bevoegdheid tot het toekennen van stemrecht aan niet-EU vreemdelingen – 1898 (2003-2004) – Nr. 1.
Verwezen naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.
- Voorstel van resolutie van de heren Carl Decaluwe en Ludwig Caluwé betreffende de invoering van een Vlaams wegvignet, kosteloos voor jongeren, en de afschaffing van de verkeersbelasting, de belasting op de inverterstelling en het Eurovignet – 1932 (2003-2004) – Nr. 1.

Verwezen naar de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting.

VERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verslagen werden ingediend :

- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door de heer Lucien Suykens over de gedachtewisseling over het Jaarverslag 2002 van de Vlaamse Ombudsdienst (Hoofdstuk 4.8 Onderwijs) – 41 (2002-2003) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Jan Van Duppen over de hoorzitting over het voorstel van resolutie van mevrouw Veerle Declercq, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Anne-Marie Baeke en de heer Jan Roegiers betreffende de pleegzorg in Vlaanderen – 1505 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Jan Van Duppen over het voorstel van resolutie van mevrouw Veerle Declercq, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Anne-Marie Baeke en de heer Jan Roegiers betreffende de pleegzorg in Vlaanderen – 1505 (2002-2003) – Nr. 4.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over het voorstel van decreet van de heer Carl Decaluwe c.s. houdende wijziging van artikel 145bis, § 1, 3°, van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening – 1509 (2002-2003) – Nr. 2.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over het voorstel van decreet van de heren Jan Van Duppen en Dany Vandenbossche houdende de verplichting om een visuele afscherming aan te

Voorzitter

brengen bij bepaalde vergunningsplichtige werken

– 1551 (2002-2003) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over het voorstel van decreet van de heren Paul Van Malderen, Gerald Kindermans, Erik Matthijs, Carl Decaluwe en Jan Laurys houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, wat de wachtgevels van zonevreemde woningen betreft

– 1656 (2002-2003) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Carlo Daelman over het voorstel van resolutie van mevrouw Ria Van Den Heuvel, mevrouw Sonja Becq en de heren Koen Helsen, Jan Van Duppen en Jan Roegiers betreffende de detectie, begeleiding en behandeling van personen met ADHD

– 1728 (2002-2003) – Nr. 3.

- Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Guy Sols over het voorstel van decreet van de heren Robert Voorhamme, Koen Helsen, Jo Vermeulen en Herman Lauwers houdende wijziging van het decreet van 19 april 1995 betreffende de organisatie en de werking van de loodsdienst van het Vlaamse Gewest en betreffende het brevet van havenloods, wat de bootmannen betreft

– 1740 (2002-2003) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen uitgebracht door de heer Carlo Daelman over het voorstel van resolutie van mevrouw Marijke Dillen betreffende een doelmatige begeleiding van kinderen en jongeren met ADHD

– 1756 (2002-2003) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening en van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996

– 1800 (2002-2003) – Nr. 5.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over het voorstel van decreet van de heren Patrick Lachaert en Bruno Tobback, mevrouw Vera Dua en de heer Herman Lauwers houdende wijziging van het decreet van 18 mei 1999 houdende organisatie van de ruimtelijke ordening

– 1802 (2002-2003) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Peter De Ridder over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Europees-mediterrane overeenkomst waarbij een associatie tot stand wordt gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de Arabische republiek Egypte, anderzijds, de bijlagen I tot VI, de protocollen 1 tot 5 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 25 juni 2001

– 1813 (2002-2003) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden uitgebracht door de heer Louis Bril over het ontwerp van decreet houdende instemming met de Stabilisatie- en Associatieovereenkomst tussen de Europese Gemeenschappen en hun lidstaten, enerzijds, en de republiek Kroatië, anderzijds, de bijlagen I tot VIII, de protocollen 1 tot 6 en de slotakte, ondertekend in Luxemburg op 29 oktober 2001

– 1827 (2003-2004) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door de heer André Van Nieuwerkerke over de hoorzitting met BLOSO betreffende de resultaten van de Staten-Generaal van de sportclubs die op 20 en 21 september 2003 werd georganiseerd in de Topsportthal te Gent

– 1890 (2003-2004) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Huisvesting en Stedelijk Beleid uitgebracht door de heren Bart De Smet en Cis Schepens over het verzoekschrift over de evaluatie van de districtsraden in Antwerpen

– 1895 (2003-2004) – Nr. 1.

- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heer Patrick Lachaert over het voorstel van resolutie van de heren Patrick Lachaert, Jacques Timmermans, Johan Malcorps

Voorzitter

en Dirk De Cock betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 28 februari 2003 tot voorlopige vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
– 1896 (2003-2004) – Nr. 2.

- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Gracienne Van Nieuwenborgh over de gedachtewisseling over de VEV-nota "De markt van het leren. Voorstellen voor een beter werkende opleidingsmarkt in Vlaanderen", met het Vlaams Economisch Verbond
– 1897 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Brigitte Grouwels en de heer Karlos Callens over het verzoekschrift over de benaming van studierichtingen in het Onderwijs voor Sociale Promotie
– 1899 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid uitgebracht door mevrouw Brigitte Grouwels en de heer Karlos Callens over het verzoekschrift over de mogelijkheid voor buitenlandse instellingen om hoger onderwijs te verstrekken in Vlaanderen
– 1900 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening uitgebracht door de heren Erik Matthijs en Johan Malcorps over het verzoekschrift over het bodemsaneringsdecreet en het bodemsaneringsfonds
– 1901 (2003-2004) – Nr. 1.
- Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke over de gedachtewisseling met de leiding van de VRT over de beslissingen omtrent VRT-televisie
– 1931 (2003-2004) – Nr. 1.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Dirk De Cock, Julien Demeulenaere, André Van Nieuwkerke, Karlos Callens en Frans Ramon tot besluit van de op 21 oktober 2003 door de heren Luc Martens en Dirk de Cock en mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over de spijbelproblematiek in het Vlaams secundair onderwijs, over de evaluatie van de regelgeving aangaande de problematische afwezigheden tijdens het schooljaar 2001-2002 en over het toenemende spijbelgedrag
– 1886 (2003-2004) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van mevrouw Marijke Dillen en de heer Julien Libreht tot besluit van de op 21 oktober 2003 door de heren Luc Martens en Dirk de Cock en mevrouw Marijke Dillen in commissie gehouden interpellaties tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, respectievelijk over de spijbelproblematiek in het Vlaams secundair onderwijs, over de evaluatie van de regelgeving aangaande de problematische afwezigheden tijdens het schooljaar 2001-2002 en over het toenemende spijbelgedrag
– 1889 (2003-2004) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Sven Gatz, Herman Lauwers, Leo Peeters en Jos Geysels tot besluit van de op 21 oktober 2003 door de heer Chris Vandenbroeke in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de gemeenschaps- en gewestaangelegenheden in het federaal regeerakkoord
– 1891 (2003-2004) – Nr. 1.
- Met redenen omklede motie van de heren Chris Vandenbroeke en Luc Van den Brande tot besluit van de op 21 oktober 2003 door de heer Chris Vandenbroeke in commissie gehouden interpellatie tot de heer Bart Somers, minister-president van de Vlaamse regering, over de ge-

Voorzitter

meenschaps- en gewestaangelegenheden in het federaal regeerakkoord
– 1892 (2003-2004) – Nr. 1.

hoger onderwijs voor sociale promotie in de hogescholen, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 9/2003-2004) ;

- Voorontwerp van decreet tot bekrachtiging van de decretale specifieke eindtermen voor het algemeen secundair onderwijs, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 10/2003-2004) ;

VERZOEKSCHRIFTEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende verzoekschriften werden ingediend :

- Verzoekschrift van de heer Erik Van As over de regelgeving inzake ongewenste reclame in de brievenbus
– 7 (2003-2004) ;
- Verzoekschrift van de heer Constant Verbraeken over de vestiging van Belgische bedrijven buiten de Europese Unie
– 8 (2003-2004).

- Voorontwerp van decreet betreffende het beleid inzake convenants gemeentelijke ontwikkelingssamenwerking, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 11/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende instemming met de wijziging van artikel 43, tweede lid, van het verdrag inzake de rechten van het kind, aangenomen op de conferentie van de staten die partij zijn bij het verdrag op 12 december 1995, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 12/2003-2004) ;

VOORONTWERPEN VAN DECREET**Indiening**

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet houdende goedkeuring van het verdrag tussen het koninkrijk der Nederlanden en de Vlaamse Gemeenschap van België inzake de accreditatie van opleidingen binnen het Nederlandse en het Vlaamse hoger onderwijs ondertekend te Den Haag op 3 september 2003, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 7/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet betreffende de rechtspositieregeling van de student, de participatie in het hoger onderwijs en de begeleiding van de herstructurering van het hoger onderwijs in Vlaanderen, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 8/2003-2004) ;
- Voorontwerp van bijzonder decreet betreffende de integratie van bepaalde afdelingen van het

- Voorontwerp van decreet houdende instemming met het verdrag tussen het koninkrijk België, het koninkrijk Denemarken, de bondsrepubliek Duitsland, de Duitse Democratische Republiek, het koninkrijk Spanje, de Franse republiek, Ierland, de Italiaanse republiek, het Groothertogdom Luxemburg, het koninkrijk der Nederlanden, de republiek Oostenrijk, de Portugese republiek, de republiek Finland, het koninkrijk Zweden, het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland (lidstaten van de Europese Unie) en de Tsjechische republiek, de republiek Estland, de republiek Cyprus, de republiek Letland, de republiek Litouwen, de republiek Hongarije, de republiek Malta, de republiek Polen, de republiek Slovenië en de Slowaakse republiek betreffende de toetreding van de Tsjechische republiek, de republiek Estland, de republiek Cyprus, de republiek Letland, de republiek Litouwen, de republiek Hongarije, de republiek Malta, de republiek Polen, de republiek Slovenië en de Slowaakse republiek tot de Europese Unie, de akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Tsjechische republiek, de republiek Estland, de republiek Cyprus, de republiek Letland, de republiek Litouwen, de republiek Hongarije, de republiek Malta, de republiek Polen, de republiek Slovenië en de Slowaakse republiek, en de aanpassingen van de verdragen waarop de Europese Unie is gegrond, de bijlagen I tot XVIII, de protocollen 1 tot 10 en de slotakte, ondertekend in Athe-

Voorzitter

ne op 16 april 2003, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 13/2003-2004) ;

- Voorontwerp van decreet betreffende de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, en houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 14/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet betreffende de omzetting van de Dienst voor de Scheepvaart in een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap De Scheepvaart, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 15/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Waterwegen en Zeekanaal, naamloze vennootschap van publiek recht, en houdende wijziging van het decreet van 4 mei 1994 betreffende de naamloze vennootschap Zeekanaal en Watergebonden Grondbeheer Vlaanderen, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 16/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende de tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 17/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende de tweede aanpassing van de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2003, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 18/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 19/2003-2004) ;

- Voorontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 17 oktober 2003 (VR 20/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs", principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 21/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende omvorming van de vzw De Rand tot een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 22/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en tot wijziging van diverse andere wetten en decreten, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 23/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 21 december 1988 houdende oprichting van de Vlaamse Landmaatschappij, principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 24/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Geestelijke Gezondheidszorg", principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 25/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid "Kind en Gezin", principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 26/2003-2004) ;
- Voorontwerp van decreet tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen" (FIT), principieel goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003 (VR 27/2003-2004).

Voorzitter

Deze voorontwerpen van decreet liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

- Auditverslag over de kwaliteit van het management van de Vlerick Leuven Gent Management School (DOC 76/2003-2004) ;
- Auditrapport over de kwaliteit van het management aan het Instituut voor Tropische Geneeskunde te Antwerpen (DOC 77/2003-2004).

Deze mededelingen van de Vlaamse regering liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN HET REKENHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van het Rekenhof werd ingediend :

- Overzicht van laattijdige of niet-beantwoorde brieven van het Rekenhof gericht aan de Vlaamse regering (overzicht afgesloten op 30 september 2003) (DOC 71/2003-2004).

Deze mededeling van het Rekenhof ligt ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MEDEDELINGEN VAN HET MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werden ingediend :

- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen d.d. 7 oktober 2003 over het bezwaarschrift vanwege het Universitair Ziekenhuis Antwerpen, Edegem over het voornemen tot weigering van de oprichting van een dienst voor collectieve auto-dialyse in het Algemeen Ziekenhuis Sint-Dimpna te Geel (DOC 72/2003-2004) ;
- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen d.d. 7 oktober 2003 over het bezwaarschrift vanwege de Rusthuizen Mater Dei en Sint-Carolus over het voornemen tot weigering van planningsvergunning voor de toekenning van RVT-bedden uit de Vlaamse pool (protocolakkoord nr. 2) (DOC 73/2003-2004) ;
- Advies van de Vlaamse Adviesraad voor de Erkenning van de Verzorgingsvoorzieningen d.d. 7 oktober 2003 over het bezwaarschrift vanwege de Seniorenresidentie "Rietdijk", Vilvoorde over het voornemen tot weigering van planningsvergunning voor de toekenning van RVT-bedden uit de Vlaamse pool (protocolakkoord nr. 2) (DOC 74/2003-2004).

Deze mededelingen van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE MILIEU-MAATSCHAPPIJ (VMM)**Indiening**

De voorzitter : De volgende mededeling van de Vlaamse Milieumaatschappij werd ingediend :

- De verzuring in Vlaanderen (DOC 78/2003-2004).

Voorzitter

Deze mededeling van de Vlaamse Milieumaatschappij ligt ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

MOTIE VAN EEN GEMEENTE**Indiening**

De voorzitter : De volgende motie van een gemeente werd ingediend :

- Motie van de gemeente Sint-Pieters-Leeuw inzake de splitsing kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en gerechtelijk arrondissement Brussel, goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen op 6 oktober 2003 (DOC 75/2003-2004).

Deze motie van een gemeente ligt ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement :

- Arrest nr. 135 van 22 oktober 2003 ;
 - Arrest nr. 136 van 22 oktober 2003 ;
 - Arrest nr. 137 van 22 oktober 2003 ;
 - Arrest nr. 138 van 22 oktober 2003 ;
 - Arrest nr. 139 van 29 oktober 2003 ;
 - Arrest nr. 140 van 29 oktober 2003 ;
 - Arrest nr. 141 van 29 oktober 2003.
-

KENNISGEVINGEN VAN HET ARBITRAGEHOF**Indiening**

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernie-

ting en prejudiciële vragen liggen ter inzage op de directie Decreetgeving van het Vlaams Parlement

- Rolnummers 2746, 2766, 2794 en 2799 (samen-gevoegde zaken) ;
 - Rolnummer 2777 ;
 - Rolnummers 2793 en 2797 (samen-gevoegde zaken).
-

MOTIE VAN ORDE**Voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie**

De voorzitter : Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Van Dijck bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck : Mijnheer de voorzitter, ik vraag om het voorstel van bijzonder decreet van de heren Van Dijck, Loones en Vandenbroeke houdende wijziging van de gewone wet van 16 juli 1993 tot vervollediging van de federale staatsstructuur, wat betreft de kieskringen voor de verkiezingen van het Vlaams Parlement (Stuk 1930) bij voorrang te behandelen in de bevoegde commissie.

De voorzitter : Ik stel voor dat het parlement zich om 16 uur uitspreekt over dit voorstel tot het verlenen van voorrang in commissie.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het incident is gesloten.

ACTUALITEITSDEBAT**Actualiteitsdebat over Vlaams ondernemerschap ter voorbereiding van de Vlaamse ondernemingsconferentie**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het actualiteitsdebat over Vlaams ondernemerschap ter voorbereiding van de Vlaamse ondernemingsconferentie.

Voorzitter

De bespreking is geopend.

De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik merk dat de minister-president niet aanwezig is. Hoewel het hier een belangrijk debat betreft, kan ik er begrip voor opbrengen dat hij wat te laat is.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, ik stel voor even te wachten tot de minister-president aanwezig is. Het lijkt me onmogelijk om zonder hem een debat over een dergelijk thema aan te vatten. De laatste dagen heeft de minister-president zich bijzonder actief getoond. Ik zou zijn karrenvracht aan nieuwe ideeën eens met het Vlaams Parlement willen confronteren.

Met alle respect voor de aanwezige ministers, maar zonder de minister-president willen we dit debat niet aanvatten.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : Mijnheer de voorzitter, het Overlegcomité vergadert momenteel. Wij hebben de agenda van het Overlegcomité niet in de hand. (*Opmerkingen van de heer Luc Martens*)

We hebben een keuze gemaakt. We moeten de Vlaamse belangen verdedigen. Er staan een aantal grote discussiepunten op de agenda van het Overlegcomité. (*Opmerkingen van de heer Luc Martens*)

Ik heb enkel verklaard waarom de minister-president momenteel niet aanwezig is. De vergaderdata van het Overlegcomité worden door de vele partners bepaald. Deze data doorkruisen soms andere vergadermomenten. Ik zal zelf ook wat heen en weer moeten pendelen.

We zouden de andere leden van het Overlegcomité natuurlijk kunnen melden dat Vlaanderen niet aan de discussies wenst deel te nemen. Een aantal punten op de agenda van het Overlegcomité zijn evenwel ernstig genoeg om ons door de minister-president te laten vertegenwoordigen. (*Opmerkingen van de heer Luc Martens*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, bij dit debat in plenaire vergadering – aangezien de minister-president zelf de leiding neemt van de ondernemingsconferentie en hiervan zijn groot thema maakt – moet de minister-president aanwezig zijn.

Ik stel voor dat de minister-president wordt opgebeld en gevraagd om naar het Vlaams Parlement te komen. Anders kunnen we het debat niet ernstig voeren.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Mijnheer de voorzitter, ik vraag begrip voor de situatie. Voor minister-president Somers is de ondernemersconferentie heel belangrijk en hij zou hier heel graag het debat over voeren.

Op een Overlegcomité worden tussen de gewesten en bij de federale overheid de belangen van Vlaanderen in diverse dossiers verdedigd. Iedereen weet dat we die agenda niet in de hand hebben. Een Overlegcomité is vergelijkbaar met een verplichte Europese afspraak.

Ik vraag om het debat toch te starten en de minister-president te vragen naar het Vlaams Parlement te komen zodra de agendapunten van het Overlegcomité, waarvoor zijn aanwezigheid nodig is, zijn afgehandeld.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, het is overduidelijk dat minister-president Somers schikkingen had getroffen om bij dit debat aanwezig te zijn.

Op het Overlegcomité worden zeer belangrijke agendapunten behandeld, die gisteren niet aan bod zijn gekomen. Het gaat bijvoorbeeld over de gemeentelijke problematiek. Het is duidelijk dat de minister-president ook daar aanwezig moet zijn. Het Overlegcomité zal niet lang duren, dus ik stel voor om het debat te starten. Er zijn drie eminente ministers aanwezig die de zaak op de voet volgen. Ik zal ondertussen informeren wat de timing van het Overlegcomité is.

Mijnheer de voorzitter, ik wil echt voorstellen om te starten. We vinden het logisch dat het actualiteitsdebat wordt gevoerd. We hebben er ons niet tegen verzet. Het is goed dat het parlement werkt, maar de werking van het ene parlement mag de

Vermeiren

werking van een ander parlement niet lamleggen. We moeten op elkaar inspelen. Dit is wat we voorstellen.

Collega's, ik vraag begrip om het debat te laten starten. Ondertussen dringen we erop aan dat de minister-president zo spoedig mogelijk naar het Vlaams Parlement komt.

De voorzitter : Ik stel voor dat we onze werkzaamheden aanvangen. Ik dring er wel op aan dat de minister-president zich zo snel mogelijk bij ons voegt.

We moeten de actualiteitsdebatten ernstig nemen, en dan moet er een confrontatie zijn met het parlement, en niet alleen met de media. We staan er ook op dat ideeën eerst hier worden bediscussieerd. We hebben het instrument van de actualiteitsdebatten ingevoerd om dat te doen.

Aan de andere kant neem ik aan dat, gezien onze belangen op het Overlegcomité, we ook daar aanwezig moeten zijn. We kunnen daar begrip voor opbrengen, maar iedereen weet dat woensdag de normale vergaderdag is van het Vlaams Parlement. Ik neem aan dat men in Europa daar moeilijk rekening mee kan houden, maar op Belgisch niveau kan men een planning uitwerken waarbij deze woensdag wordt gerespecteerd.

Ik dring erop aan dat de minister-president hier zo snel mogelijk aanwezig is en dat we het debat aanvangen.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de voorzitter, wij gaan daar niet mee akkoord.

We hebben drie weken geleden beslist om het actualiteitsdebat te voeren. Vrijdag vindt de grote ondernemingsconferentie plaats. De minister-president geeft al dagen interviews, waarbij ook voorstellen worden gelanceerd waarvan zijn eigen regering nog niet op de hoogte is.

Als grootste partij in het Vlaams Parlement moeten we de kans hebben om de minister-president te confronteren met onze ideeën. Bijgevolg vraag ik om het debat uit te stellen tot 11 uur en de minister-president ervan op de hoogte te brengen dat het debat dan plaatsgrijpt.

Wij weigeren het debat te starten zonder de minister-president. Anders wordt gezegd dat het parle-

ment niets betekent, aangezien er debatten worden gevoerd over zo'n belangrijke thema's zonder de minister-president. Ik weet hoe de zaken functioneren, dat keert zich dan toch weer tegen de oppositie.

We hebben om dit debat gevraagd en de meerderheid ging ermee akkoord. Het gaat over een cruciaal thema, dus de minister-president moet hier om 11 uur zijn. Ik herhaal nog eens : wij zullen het debat niet beginnen zonder de minister-president.

De heer Francis Vermeiren : We zouden het debat misschien om 16 uur kunnen houden, dan zullen de parlementsleden aanwezig zijn.

De heer Eric Van Rompuy : Ik ken de huidige agenda niet, maar vroeger begon een Overlegcomité om 8 uur 's morgens. In de tijd van premier Dehaene duurde die vergadering een uur of anderhalf uur. Toen werden de problemen nog opgelost, nu is dat een praatclub waar nooit iets uitkomt. Ik stel voor dat we wachten tot 11 uur. Dan zullen we zien of hij er is.

De voorzitter : Minister Landuyt heeft het woord.

Minister Renaat Landuyt : De uitnodiging met de agenda van het Overlegcomité werd verstuurd per fax op 29 oktober, aan alle gewesten. Het startuur was 10 uur. Meestal vindt de vergadering van het Overlegcomité echter plaats op vrijdag om 8 uur, vóór de vergaderingen van de verschillende ministerraden. Niets verloopt blijkbaar volgens de verwachtingen, noch dit debat, noch het Overlegcomité.

Er is geen kwaaië wil vanwege de minister-president. Hij zou niets liever willen dan hier aanwezig zijn. Hij kan zich echter niet in twee splitsen. We hadden afgesproken om het werk te verdelen. Ik heb hem nu gebeld. Hij is bereid om te zien waar we staan om 11 uur. De regering is bereid om maximaal tegemoet te komen aan het Vlaams Parlement, daaromtrent mag geen misverstand bestaan.

De voorzitter : Ik stel voor om de vergadering te schorsen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 10.20 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 11.05 uur.*

Voorzitter

Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer de voorzitter, geachte leden, gelieve mij ervoor te verontschuldigen dat ik niet vanaf het begin van het debat aanwezig was. Ik heb de voorzitter van het Vlaams Parlement er gisteren van op de hoogte gesteld dat er vandaag om 10 uur een vergadering van het Overlegcomité was. Ik kan me niet in twee delen en zowel op het Overlegcomité als op dit debat aanwezig zijn. De minister van Economie en de minister van Werkgelegenheid waren hier wel aanwezig.

Het was een belangrijk Overlegcomité. Het is echter niet meer zo als in de tijd van Dehaene toen Overlegcomités op een half uur of een uur waren afgelopen. Er wordt nu gevochten voor de belangen van Vlaanderen. *(Gelach/Opmerkingen)*

Er stonden zeer belangrijke punten op de agenda, zoals de loopbaanonderbreking waarbij de federale regering eenzijdig heeft beslist dat de lasten ervan moeten worden gedragen door de deelstaten en de gemeenten. Op het kwartier dat ik daar aanwezig was, heb ik kunnen bekomen dat dit niet doorgaat en er een consensus nodig is van de gewesten en de gemeenschappen. *(Applaus bij de VLD)*

Op de agenda stond ook het dossier van de wapenuitvoer, van Elia en andere belangrijke dossiers.

Ik begrijp dat het Vlaams Parlement graag zijn minister-president in zijn midden heeft, ik vind dat een hele eer en ik dank u daarvoor. Ik kan echter niet op twee plaatsen tegelijk zijn.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans (Op de tribune) : Mijnheer de minister-president, uw openingswoorden zijn uw ambt onwaardig. De toon die u aanslaat naar aanleiding van het feit dat de grootste fractie het vanzelfsprekend vindt dat u hier aanwezig bent, en dit counteren door op een dergelijke manier naar het verleden te grijpen, is misplaatst en zegt veel over uw aandacht voor dit thema. U was de voorbije dagen trouwens niet weg te slaan uit de media over dit thema.

De voorzitter : Minister-president Somers heeft het woord.

Minister-president Somers : Ik zou hier niet over zijn begonnen indien de CD&V-fractie er niet zelf over was begonnen. Vanuit mijn perceptie is dit een zeer merkwaardig en uniek debat. Het parlement evolueert elke dag.

Voor zover ik me herinner – en mijn herinnering is beperkt –, is het de eerste keer dat er een debat wordt gehouden vooraleer de regering in staat is om naar het parlement te komen met sluitende voorstellen, na overleg met de sociale partners. De ondernemingsconferentie heeft tot doel samen met de sociale partners en met het middenveld na te denken en te discussiëren over een concreet actieplan dat op korte termijn kan worden gerealiseerd.

U kunt misschien volgend jaar 2 dagen voor de Septemberverklaring een debat organiseren over wat er in de Septemberverklaring moet worden gezegd. *(Opmerkingen)*

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Het is natuurlijk interessanter om in de media te verschijnen, in De Laatste Show en andere programma's, waar ik overigens niets tegen heb. Maar uw plaats, in eerste instantie, is hier, in confrontatie en ontmoeting met de parlementsleden. Dat is uw eerste opdracht.

Op 23 oktober hebt u een discussienota overgemaakt aan de vakbonden en de werkgevers, in het licht van een ondernemingsconferentie die, als we het goed begrijpen, nog deze maand zal worden afgesloten. Dat betekent dat u op drie weken tijd waar wilt maken wat 5 jaar lang blijkbaar onmogelijk is geweest, namelijk een coherent economisch beleid neerzetten.

U zegt nu dat het politiek niet ideaal is op 7 maanden voor de verkiezingen een dergelijke conferentie op te starten. Dat is een understatement van formaat. Waarom heeft de regering zo lang gewacht om een en ander aan te pakken ? U zegt dat er geen tijd meer te verliezen is, dat dit hoogdringend is. Dat staat haaks op het feit dat de Vlaamse regering zich bijna 5 jaar lang heeft gewenteld in zelfgenoegzaamheid en zorgeloosheid. De voorbije dagen regent het mededelingen en voorstellen, het ene voorstel al wat meer bestudeerd dan het andere. We vernemen dat de minister van Economie, in plaats van de NV Vlaanderen te besturen, zich gaat toeleggen op het opstarten van een kinderdagverblijf. Kinderdagverblijven zijn zeer belangrijk, maar ik dacht dat een minister van Economie op dit ogenblik andere prioriteiten zou hebben.

Schuermans

Vlaanderen beschikt traditioneel over een aantal troeven, zoals een grote productiviteit en een goede ligging. Deze troeven hebben deels een aantal handicaps ondergesneeuwd. Nu wordt het echter steeds moeilijker om weerwerk te bieden aan een aantal andere regio's zoals Catalonië en Baden-Württemberg. Zij kunnen niet alleen onze troeven imiteren, maar op het vlak van productiviteit kunnen ze een versnelling hoger schakelen. Daarom wil CD&V in een negental punten een antwoord bieden op de uitdagingen waarvoor we staan.

Ten eerste moet er oog zijn voor ondernemen en starters. We stellen vast dat er jaarlijks 8.000 banen verloren gaan doordat er minder starters zijn. Onze bedrijven hebben een imago probleem. Het is niet alleen door een tewerkstellingsbeleid in niet-marktdiensten dat we deze desindustrialisering kunnen tegengaan. Daarom moet innovatie worden gestimuleerd. De studie die professor Sleuwaegen in opdracht van de Vlaamse regering maakte, stelt dat we minder middelen besteden aan onderzoek en ontwikkeling dan andere regio's. In Catalonië is men van 1995 tot 2004 voor onderzoek en ontwikkeling van een overheidsbesteding van 0,6 percent van het BNP naar 1,4 percent gegaan. Dat is een geweldige aangroei voor deze goed presterende regio. Bij ons, in uw innovatiepact, beperkt de overheidsinbreng zich tot slechts 0,7 percent, te realiseren tegen 2010. Dit is niet ambitieus. Zo zal de kloof met een aantal topregio's in Europa nog groter worden. Daarom willen we dat er meer wordt geïnvesteerd in risicovolle innovatie. We vragen 3-jarige doctoraatsbeurzen voor toepasbaar onderzoek. Daar ontbreekt het ons immers aan. We vragen ook dat buitenlandse ondernemingen worden aangetrokken die actief zijn in kennisintensieve sectoren en onze economie kunnen opwaarderen.

Een kenniseconomie zonder een kennissamenleving is geen goede zaak. Daarom vinden we het jammer dat het Pact van Vilvoorde, dat veelbelovend was, dode letter blijft.

We hebben twee concrete voorstellen die rechtstreeks tegemoetkomen aan de verzuchtingen van de bedrijven. Een eerste is een Vlaamse korting op de vennootschapsbelasting. In vergelijking met een gemiddeld Europees land ligt België 5 punten hoger wat dat betreft. Dat zijn cijfers van 2001. Het wegwerken van die handicap geeft aanleiding tot meer investeringen. 1 punt aftrek komt neer op 5 percent extra buitenlandse investeringen. We

weten heel goed dat dit vandaag niet behoort tot de regionale bevoegdheden. Uw regering heeft dat niet kunnen aankaarten in de onderhandelingen van het Lambermontakkoord. Nochtans hebben alle fracties in dit parlement dit soort maatregelen op de agenda geplaatst, door middel van de voorstellen van resolutie die toen zijn aangenomen. Dit had deel moeten uitmaken van de regeringsonderhandelingen, maar niets is minder waar gebleken.

We willen de kinderbijslag en de gezondheidszorg uit de loonlast halen. U weet dat onze bedrijven kreunen onder een hoge loonlast. We zijn al lang voorstander van een systeem met twee pijlers, waarbij gezondheidszorgen en kinderbijslagen worden gefinancierd uit de algemene middelen. Dit drukt de kosten van de arbeid. Er zijn dan minder uitgaven nodig voor de sociale zekerheid.

Dat zou trouwens ook een vereenvoudiging betekenen, zowel voor de ene professionele categorie als voor de andere. Het leidt bovendien tot meer homogene gezins- en gezondheidsbeleidspakketten. Echter, ook op dit vlak volgt deze meerderheid de resoluties van het Vlaams Parlement niet. Bovendien is het ook geen thema geweest op de werkgelegenheidsconferentie.

We willen naar een betrouwbare overheid. Mijnheer de minister-president, uw voorgangers op federaal en regionaal niveau hebben een afbouw van de administratieve rompslomp met een kwart vooropgesteld. Toegegeven, u bent de eerste die erkent dat er niets van in huis is gekomen. Nu verandert u het geweer van schouder. U legt zich neer bij het bestaan van die rompslomp, maar wilt als overheid zelf een beetje in de chaos stappen om de bedrijven te helpen hun weg te vinden. Vandaar het idee van de zogenaamde investeringscoördinatoren voor investeringen boven de 5 miljoen euro. De KMO's hebben daar echter geen boodschap aan. Ze zitten vaak met kleinere investeringen.

Het ene idee volgt intussen op het andere. Na de kritiek op het systeem van de investeringscoördinatoren, lanceert u het idee om de administratieve last van starters voor een jaar weg te nemen. Ook daarover geeft u echter toe dat u geen antwoord hebt op de vraag hoe die administratieve lasten dan moeten worden weggenomen.

De kers op de taart is het laatste idee om starters die het niet kunnen waarmaken, om welke reden dan ook, zij het met goede bedoelingen of niet, een werkloosheidsuitkering voor een jaar in het vooruitzicht te stellen. Maar hoe kan worden bepaald of een starter op een bepaald ogenblik minder op-

Schuermans

brengsten heeft dan een werkloosheidsuitkering ? Wie is hiervoor bevoegd ? Zo'n maatregel is bovendien voor Europa onaanvaardbaar, en staat haaks op ondernemen en op het marktspel. Ik begrijp niet, zeker niet van de fractie die u vertegenwoordigt, dat dit een ernstig standpunt kan zijn.

Het vademecum voor de onderneming in ons land telt nagenoeg 800 pagina's, waarvan er 230 over steunmaatregelen voor bedrijven gaan. Wordt het geen tijd dat we deze wildgroei van banenplannen en andere individuele expressies van individuele ministeriële emoties stopzetten ? We zouden beter focussen op een beperkt aantal zaken en ons opstellen als betrouwbare partner voor de ondernemingen.

Uit een bevraging van Unizo blijkt dat 41 percent van de ondernemingsproblemen te maken heeft met de overheid. Tracht op het terrein tot een andere relatie met de ondernemingen te komen. Daar is nog veel werk.

Op het vlak van de financiering van de KMO's is de ARKImedes-regeling nog altijd niet besproken.

Minister Patricia Ceysens : Ze is ingediend in het parlement. U hebt ook uw verantwoordelijkheden.

De heer Eddy Schuermans : Ze is ingediend, maar nog niet besproken en zeker niet gerealiseerd. We zijn bijna aan het einde van de zittingsperiode. Zelfs u kunt zich niet beroepen op een nieuwe maagdelijkheid. Gezien uw ervaring in de thema's welzijn en gezondheid, weet u dat het niet mogelijk is. De regering heeft te lang getalmd om in deze enig initiatief te nemen.

We hebben sowieso al onze vragen bij de regeling. Ik ben weliswaar verheugd dat u een voorstel van CD&V van enkele jaren terug om de leningen van privé-personen – familieleden – aan starters fiscaal te honoreren, nu steunt, althans verbaal.

Minister Patricia Ceysens : U had het beter gerealiseerd.

De heer Eddy Schuermans : We zullen daar nog de kans toe krijgen.

Ook de zelffinanciering van KMO's is belangrijk. Het is misschien een wat technische aangelegenheid, maar ik geef toch graag onze ideeën erover weer. Ook hierover is overleg nodig met de collega's van de andere gewesten. We zitten in een dy-

namisch proces. De resoluties die we in 1999 hebben aangenomen, vormden geen eindpunt – vandaar ons voorstel.

Laten we de eerste winst van startende ondernemers niet meteen weg belasten, maar laten we de belasting spreiden in de tijd. De ervaring leert immers dat veel ondernemingen in de startfase 1bis worden geconfronteerd met grote problemen. Het zou zinvol zijn om aan zelffinanciering te doen zodat geen liquiditeitsproblemen ontstaan.

Over het economisch ondersteuningsbeleid hebben we het al dikwijls gehad. Buiten de meeste leden van de Vlaamse regering is er niemand die het voorstel van minister Ceysens en haar voorgangers Van Mechelen en Gabriels steunt. De regeling voor de Vlaamse KMO's betekent een nieuwe handicap voor hun buitenlandse collega's-concurrenten. Het call systeem of de wedstrijdformule creëert onzekerheid en verzwaart de procedure. Een zelfde project zal voor het ene bedrijf wel, maar voor het andere bedrijf geen steun opleveren, omdat het ene meer performante cijfers kan voorleggen dan het andere. We vragen een herziening. Het ultieme bewijs van het KMO-onvriendelijk karakter van de regeringsaanpak, is trouwens dat de regeling niet geldt voor investeringen van meer dan 8 miljoen euro.

De minister-president staat, als eerste van de Vlaamse regering, achter een nieuwe optie. We wachten benieuwd af wie het laatste woord zal hebben.

We hebben de buitenlandse bedrijven die hier investeren, ook in de toekomst nodig om het vernieuwingsproces van onze economie te voeden. Vandaag reeds staan de buitenlandse ondernemingen voor het grootste aantal patentaanvragen – en we hebben er al niet te veel in ons land. We willen opnieuw aantrekkelijk zijn voor deze bedrijven. We moeten als een goede uitvalsbasis dienen voor hun Europese activiteiten. Het is jammer dat de leden van de regering zo lang talmen met de fusie van de diensten Export Vlaanderen en Investeren in Vlaanderen. Het is een echte processie van Echter-nach geworden die zelfs voor een christen-democraat niet te genieten is.

Uit bevragingen leren we dat onze bedrijven vaak te kampen hebben met bijzondere milieulasten. Onze fractie is voorstander van een goede zorg van bedrijven voor leefmilieuaspecten. We hebben economisch belang bij een beeld van een schone en gezonde regio. Als we internationale overeenkomsten onderschrijven, moeten we ze ook honoreren.

Schuermans

We mogen niet strenger zijn dan werd afgesproken. De nadruk moet liggen op convenants in plaats van op verplichtingen. Afspraken moeten correct worden nageleefd. De vervuiler moet betalen, maar niet via het wegwerken van de fiscale aftrekbaarheid van bepaalde heffingen, want op die manier moet tweemaal worden betaald.

Mijnheer de minister-president, we hebben gemerkt dat u zich snel hebt aangepast aan de stijl en de werkwijze van de Vlaamse regering. U hebt het regeren door middel van het aankondigen van initiatieven, of de 'government by announcement', al perfect onder de knie. Inmiddels is er echter nog steeds geen Arkimedes-regeling, is er nog geen decretale basis voor de huizen van de onderneming, staat het economisch ondersteuningsbeleid op losse schroeven, wordt de beloofde afbouw van de administratieve rompslomp niet gerealiseerd, is er nog altijd geen duidelijkheid voor de VDAB en het VIZO, en is het verwerven van nieuwe regionale bevoegdheden inzake het economisch beleid geen thema meer.

Het is absoluut ongeloofwaardig te stellen of te veronderstellen dat een conferentie van drie weken hier enige verandering in zal brengen. (*Applaus bij CD&V en de N-VA*)

De voorzitter : De heer van den Abeelen heeft het woord.

De heer Marc van den Abeelen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, in de regeringsverklaring werd de vinger op de wonde gelegd : Vlaanderen is niet langer het land van de ondernemers dat het ooit was. Van de 100 volwassenen tussen 18 en 24 jaar hebben er de jongste 3 jaar nog slechts 4,1 een onderneming opgestart. In de 16 Europese landen is dat gemiddeld 8 percent, in de Verenigde Staten en Canada is dat zelfs 11,5 percent. In Ierland dat in 1995 nog helemaal achteraan bengelde, en dat nu 15 percent ondernemers heeft, is de levensstandaard gegroeid tot de derde in Europa.

De vergelijking met de vier Europese motoren Lombardië, Baden-Württemberg, Rhône-Alpes en Catalonië valt negatief uit voor Vlaanderen. Wat vooral opvalt, is dat deze vier regio's uitblinken in die sectoren en activiteiten waar de jongste jaren de grootste groei werd gerealiseerd. Ze hebben hun economische structuur – aldus professor Sleuwaegen – veel beter aangepast aan de noden en de

eisen van de moderne wereldeconomie. Dit wijst erop dat we naast de behoefte aan meer ondernemerschap ook meer behoefte hebben aan een visie. Waar willen we met onze economie naartoe ? Waar liggen onze sterktes en onze zwaktes ?

Misschien hebt u gelijk, mijnheer de minister-president, misschien hadden we het echte debat in de ondernemingsconferentie inderdaad beter afgewacht om daarna een evaluatie te maken. Dan hadden we alleszins beter geweten waarover het ging.

Gisteren, mijnheer Schuermans, hadden we een interessante bijeenkomst met het VEV. Professor Daems, huidig voorzitter van de GIMV, vertelde ons daar een verhaal. We groeien wel in Vlaanderen, maar we kennen altijd een stukje van onze groei. Hij had berekend dat onze groei altijd 0,2 tot 0,3 percent lager ligt dan in andere regio's. Cumulatief halen we daarmee een vermindering van de groei van 6 percent. We verliezen dus een stukje competitief voordeel omdat onze groei steeds wat kleiner was.

De redenen daarvoor zijn velerlei. Ten eerste is er onze industrie – of wat er nog van overblijft. Die zit in een segment waar de toegevoegde waarde het kleinst is. We zitten in het meest competitieve segment van het landschap van ondernemers. We zitten niet in de nichemarkten waar wel een toegevoegde kan worden gecreëerd. Ten tweede hebben we nog steeds een loonhandicap tegenover onze buurlanden. Door die twee factoren halen we de groei natuurlijk niet.

Het is levensnoodzakelijk dat alle betrokken partijen – de werkgevers, de werknemers en de politiek – een duidelijke visie ontwikkelen en een actieplan op papier zetten. Ik stel vast dat dit alleen kan door de ondernemers met de steun van de politiek. De politiek kan de ondernemers niet vervangen, want zij moeten ondernemen. De politici moeten voor goede voorwaarden zorgen. We hebben geen behoefte aan verdere betutteling en regelgeving. Het eerste uitgangspunt van de conferentie moeten de flankerende maatregelen zijn en de gunstige voorwaarden tot ondernemen. Als we hem de kans bieden, zal de Vlaamse ondernemer slim en werklustig reageren.

In het Europese Groenboek over ondernemerschap vinden we elementen die tot nadenken stemmen. De Europeaan verkiest blijkbaar de status van werknemerschap boven dat van zelfstandige. In de Verenigde Staten geven veel meer mensen aan dat ze eventueel ooit een zelfstandige activiteit willen uitoefenen, namelijk 67 percent. In Europa

van den Abeelen

is dat maar 25 percent. In Europa neemt 4,5 percent uiteindelijk de stap om te ondernemen. In de Verenigde Staten is dat nog altijd 18 percent. Dat heeft te maken met de faillissementswetgeving. Toen we in de Kamer discussieerden over het gerechtelijk akkoord, verwezen verschillende Kamerleden naar 'Chapter 11', dat veel meer is aangepast dan onze wetgeving over het gerechtelijk akkoord. We hebben van de toenmalige meerderheid geen gehoor gekregen. Ons gerechtelijk akkoord doet aan stervensbegeleiding. 'Chapter 11' doet aan levensbegeleiding.

We hebben toen historische kansen gemist om een wetgeving te maken die het steunen en het laten overleven van een onderneming in moeilijkheden, gemakkelijker maakt. Ons gerechtelijk akkoord is heel ondoorzichtig en heeft veel voorwaarden, zoals het aanstellen van curatoren en bedrijfsrevisoren. Dat zorgt voor een prangend keurslijf, dat het haast onmogelijk maakt om terug boven water te geraken.

Amerikaanse ondernemingen zijn, ook bij hun oprichting, kleiner dan Europese ondernemingen, maar ze groeien sneller. Ze testen sneller, ze proberen nieuwe producten en diensten uit, en als het lukt, dan groeien ze.

Commerciële ideeën komen in Europa dikwijls niet aan bod, omdat er te lang wordt getwijfeld. We consulteren te veel en ondernemen te weinig. We zijn in een overlegstructuur gesukkeld met 25.000 adviesraden, zodat de haalbaarheid van een project reeds achterhaald is door al die preliminaire zaken.

Uit de studie blijkt ook dat Europa faalangst heeft. We geloven niet in eigen kunnen. Dat komt misschien omdat we in een te grote verzorgingsstaat leven, dat we te weinig verantwoordelijkheid leggen bij de burger, en dat we voor alles en nog wat vangnetten creëren. Amerikaanse bedrijven durven sneller te groeien.

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer van den Abeelen, u spreekt over vangnetten. Een van de zaken waar een economie van leeft, zijn startende ondernemingen die moeten groeien. De ene onderneming lukt, de andere niet, dat is de essentie van de markteconomie.

Nu hebben we een minister-president die minimuminkomens wil inbouwen in die markteconomie voor starters die niet levensvatbaar zijn, die geen 800 euro per maand verdienen. Mijnheer van den Abeelen, u houdt een schitterend filosofisch betoog, maar als het concreet wordt, dan doet de Vlaamse regering net het omgekeerde. Staat u achter het voorstel om slechte starters minimuminkomens te geven ? Is dat het nieuwe liberalisme op kruissnelheid ? Op die manier collectiviseren we elk risico en maken we van de economie niets anders dan een veredelde staatseconomie. Is dat het groots aangekondigde initiatief van de minister-president om de ondernemingszin te bevorderen ? Is dat de grondhouding van het moderne liberalisme ?

Mijnheer van den Abeelen, u hebt 5 jaar lang uw inbreng kunnen doen in de Vlaamse regering. Nu komt u hier beschouwingen geven over Amerika, en de eerste concrete maatregel die we te horen krijgen, is het collectiviseren van de risico's. Ik begriep er niets meer van.

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer Van Rompuy, ik spreek niet over Amerika. Ik probeer een vergelijking te maken tussen Europa en Amerika. Ik heb een andere filosofie dan de uwe. We moeten werken met de parameters en de maatschappij die we hebben. Minister-president Somers speelt net in op de faalangst die in onze maatschappij leeft. Hij biedt een springplank aan. Hij biedt gedurende een jaar de mogelijkheid om het beschermd statuut af te schudden.

Mijnheer Schuermans, u hebt het gehad over de uitgaven voor onderzoek en ontwikkeling. U hebt gelijk dat die uitgaven in Vlaanderen jarenlang ondermaats zijn geweest. Het probleem is dat de mogelijkheid er moet zijn om dat te doen. Tijdens de voorbije jaren echter heeft alleen Finland op dat vlak beter gepresteerd van wij. Onze groei inzake onderzoek en ontwikkeling bedraagt voor de voorbije 5 jaren 10 percent. We hebben een inhaalmanoeuvre gedaan, en dat is de verdienste van deze regering. Wat het durfkapitaal betreft, heeft Vlaanderen tijdens de voorbije 5 jaar meer gedaan dan alle andere regio's. In andere landen was vooral het privé-kapitaal de motor, terwijl dat in Vlaanderen vooral de overheid was.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer van den Abeelen, wat de middelen voor onderzoek en ontwikkeling betreft, mag u gerust naar het verleden

Schuermans

verwijzen. U weet dat sinds 1996 op dat vlak een belangrijke inhaaloperatie is gebeurd. U weet ook wie daar de architecten van waren, in budgettaire moeilijke omstandigheden. Vandaag is er nog een zekere groei, maar die stelt niet zoveel voor in verhouding tot de mogelijkheden die er de voorbije jaren waren.

U zegt dat enkel in Finland de overheid meer uitgaat aan ontwikkeling en onderzoek. Dat is niet juist. Ik heb verwezen naar het voorbeeld van Catalonië dat in de periode van 1995 tot 2004 een sprong maakt van 0,6 naar 1,4 procent voor wat het overheidsbudget betreft in termen van het BBP. Dat is een formidabele stijging voor een regio die vandaag al performant is op dat vlak. Als u dan zegt dat Vlaanderen tot de beste van de klas behoort, doet u de waarheid geweld aan.

De heer Marc van den Abeelen : Ik heb gezegd dat Finland de beste van de klas is en dat wij wat de groei betreft, tijdens de voorbije 5 jaar op de tweede plaats staan.

Het is de verantwoordelijkheid van dit parlement om Vlaanderen op de sporen te krijgen. We moeten een dynamiek creëren die ondernemen in dit land opnieuw mogelijk maakt, en daar samen van profiteren. We moeten Vlaanderen verdedigen en geen partijpolitieke spelletjes spelen.

In de regeringsverklaring heeft de minister-president tal van voorbeelden gegeven. Ik ga die hier niet herhalen. Zo is er het innovatiepact. Tot 2010 wordt per jaar 60 miljoen euro extra besteed aan wetenschappelijk onderzoek. Volgend jaar wordt het budget verhoogd tot 90 miljoen euro. Dat is niet niks.

Daarnaast zijn er de hervorming van de expansieteun, de maatregelen op het vlak van ruimtelijke ordening, de vermindering of afschaffing van de onroerende voorheffing, de 1.000 hectare industriegrond die nog tijdens deze legislatuur zou moeten vrijkomen. Er is ook de hervorming van de waarborgregeling, die op heel korte termijn zal worden behandeld, en de Arkimedes-regeling.

Ik stel vast dat minister-president Somers en minister Ceysens diverse ideeën hebben waarover gediscussieerd kan worden. Als er geen ideeën zijn, kan er ook niets gerealiseerd worden. Ik vraag u dan ook ten minste het voordeel van de twijfel te geven aan de ideeën die vandaag worden gelanceerd door een jonge ploeg, door mensen die van Vlaanderen

opnieuw iets willen maken. Ik denk daarbij aan de investeringscoördinator, de Vriendenbank, het gewaarborgd inkomen, enzovoort. U lacht dat weg. Het zijn allemaal goede ideeën, die in een goede vorm moeten worden gegoten.

De ondernemingsconferentie kan nog een bijkomende impuls geven aan al deze initiatieven. Er kan een gecoördineerde visie en strategie worden uitgewerkt. Alle actoren moeten bewust worden gemaakt van het belang van deze conferentie en van het belang van het ondernemen. Het vormt veeleer een sluitstuk dan een vertrekpunt van het huidige regeringsbeleid. Er wordt verder gebouwd op de afspraken die werden gemaakt in het Pact van Vilvoorde, het Innovatiepact evenals de federale tewerkstellingsconferentie.

Nieuwe en kleine ondernemingen creëren werk. Landen met een sterkere stijging op het vlak van het ondernemerschap laten ook een sterkere daling van de werkloosheid noteren. In Nederland was 8 procent van de snelst groeiende bedrijven verantwoordelijk voor 60 procent van de groei van de werkgelegenheid.

Het belang van het ondernemerschap mag zeker niet worden onderschat. Het werd in het verleden wel al eens stiefmoederlijk behandeld. Het is van belang, niet alleen voor de economie maar ook voor het behoud van het maatschappelijk weefsel.

Mijnheer Schuermans, we waren gisteren aanwezig op een vergadering. Het hoofd van een vrij groot telecommunicatiebedrijf zei daar dat de fabricage in dit land behouden moet blijven. Iemand anders had het over het behoud van de pilootfabricage. Dat klopt ook. We moeten zeker de fabricage hier houden.

Het groot probleem van Wallonië was dat de Waalse economie op een bepaald moment een gruyère-kaas was geworden : een beperkt weefsel met grote gaten. Enorme financiële envelopjes gingen naar de nationale sectoren. Alle toeleveringsbedrijven verdwenen echter. Finaal verdwenen ook de grote bedrijven. De koolmijnen, de staalbedrijven, enzovoort sloten de deuren. Men had beter de financiële middelen gebruikt om het industrieel weefsel te behouden.

Wij mogen niet in die val trappen. Tijdens de vergadering werd het bedrijf Cisco als voorbeeld aangehaald. Cisco is een bedrijf zonder bedrijven daar rond. Het is gewoonweg een assembleur. Het bedrijf heeft nu te kampen met vrij grote moeilijkheden. De bedrijfsleider pleitte voor het behoud van

van den Abeelen

de fabricage in België. Als we die verliezen, gaan we eraan kapot.

Ik kan het voorbeeld geven van de diamantsector. Ook die sector moet een deel van de fabricage in België verzorgen. Ik denk daarbij aan een aantal nichemarkten, duurder en betere goederen. Als de illusie verdwijnt dat we in dit land nog zelf fabriceren, dan gaat de handel mee ten onder. De diamantsector is daar een typisch voorbeeld van. Dat is ook de reden waarom we enorm veel geld steken in de fabricage. De koper denkt nog altijd : 'I buy Belgian made.' In het geval van de diamant is dat : 'I buy Antwerp made.'

We hebben twee soorten ondernemerschap nodig. Ten eerste zijn er de individuele ondernemers. Zij zijn belangrijk voor de jobcreatie. Eén plus één houdt een verdubbeling in. Rond de universiteit van Twente waren er 100 start-upbedrijven. Op 5 jaar tijd hebben die 1.500 jobs gecreëerd. Het gaat om kleine ondernemingen, die in zeer specifieke nichemarkten werken. Ze hebben ervoor gezorgd dat jobs werden gecreëerd. Ze leveren een kleine bijdrage in de economische groei. Hun impact op de tewerkstelling is echter groot.

Daarnaast zijn er de zogenaamde transitionele ondernemingen. Mevrouw de minister, deze ondernemingen worden gespecificeerd in de ARKimedereguleer. Ze worden meestal met extern kapitaal gefinancierd en groeien sneller dan individuele ondernemingen. Ze zijn gebaseerd op innovatieve concepten en brengen nieuwe producten op de markt die exportgericht zijn. Gisteren nog zei professor Daems dat dit de motor moet zijn. Wereldeconomie is eigenlijk ruilhandel. We verkopen en kopen iets. Diensten exporten naar het buitenland, zoals gezondheidsdiensten, kunnen enorm veel soelaas brengen op het vlak van tewerkstelling. We kopen olie van de sjeiks, waarom zouden we hen dan niet verzorgen zodat ze goede ogen hebben om hun geld te kunnen tellen ?

Zowel de kwantiteit als de kwaliteit bij individuele ondernemingen is belangrijk. Kwantiteit is belangrijk omdat een hogere productiviteit tot meer concurrentie zal aanzetten. Het zal grotere ondernemingen dwingen tot meer efficiëntie. Ook kwaliteit is belangrijk. Er moeten innovatieve, creatieve en kwalitatief hoogstaande ondernemingen worden gecreëerd die kunnen doorgroeien. Philips Lighting is een pionier. Alleen wordt de cyclus waarbij een product in België kan blijven geproduceerd, steeds korter. We moeten het innovatieve aspect

behouden. Het creëren en testen van het product moet in Vlaanderen blijven.

Ondernemerschap betekent meer starters, meer doorgroeiers, meer innovatieve ondernemingen en meer nieuwe producten. De voorbije jaren is er veel aan productieprocessen gesleuteld. In Ford Genk is er enorm gesleuteld aan de verbetering van het productieproces van de Mondeo, alleen is die auto niet echt gegeerd op de markt. Er moet dus een goed product zijn en er moet aan product vernieuwing worden gedaan. Ik hoop dat deze conferentie een algehele maatschappelijke bewustwording zal creëren en dat we allen samen op een constructieve manier kunnen samenwerken. De heer Denys zal straks het aspect van het onderwijs belichten.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer van den Abeelen, u bent nogal snel over expansiesteun heen gegaan. Dit was bij de ondersteuning van KMO's een klassiek instrument dat tot grote resultaten heeft geleid. De vraag is hoe de steun wordt toegekend. Vindt u een wedstrijdformule voor KMO's geschikt ? U verwijst vaak naar uitlatingen van het VEV. Nochtans zien het VEV en alle andere sociale partners dergelijke werkwijze niet zitten. Wat is uw mening ?

De heer Marc van den Abeelen : Mijnheer Schuermans, ik zal u antwoorden in mijn persoonlijke naam. Was de expansiesteun goed ? Is dat geld efficiënt uitgegeven ? Ik vind dat er te veel steun is gegeven aan bedrijven die in één segment werken, waar de competitie zeer zwaar is en waar er geen innovatieve producten worden ontwikkeld. We hebben geld gegeven, maar dat geld is niet altijd even efficiënt gebruikt. Het spijt me voor u, mijnheer Van Rompuy : door dat geld werd tewerkstelling gered en hebben ondernemingen een nieuwe uitgangspositie gekregen, maar het is niet gebruikt om voor innovatie te zorgen.

De heer Eddy Schuermans : Ik heb een andere vraag gesteld.

De heer Marc van den Abeelen : Ik probeer te antwoorden, maar u kunt van een liberaal niet verwachten dat hij tegen een wedstrijd is. Ik vind dat elk dossier op zijn verdiensten moet worden beoordeeld en niet op basis van valse parameters. Een onderneming moet bewijzen dat ze de steun waard is, en dat kan ze doen door de beste van de klas te zijn.

De heer Eddy Schuermans : Dus als twee verschillende solvabele bedrijven een identiek project indienen, zal het ene bedrijf steun krijgen en het andere niet. Is dat uw visie op competitie tussen bedrijven ?

De heer Marc van den Abeelen : Uit de competitie zal blijken welk bedrijf het beste is. Het beste paard moet de haver krijgen.

De heer Eddy Schuermans : U wordt dus niet gehinderd door enige dossierkennis ? Het spijt me dat ik zo brutaal ben. Er ligt een regeling op tafel voor KMO's volgens dewelke de financiële mogelijkheden van bedrijven tegen elkaar zullen worden afgewogen. Dat betekent dat bedrijven die niet het meest performant zijn, financieel uit de boot vallen als het gaat om het verwerven van steun voor eventueel zeer innovatieve projecten die u ook interesseren. Kan dat volgens u ?

De heer Marc van den Abeelen : Steekt u uw geld in een niet-performant bedrijf ?

De heer Eddy Schuermans : Het gaat over twee performante bedrijven.

De heer Marc van den Abeelen : Dat is een ander probleem. Het welslagen van de ondernemingsconferentie en het bereiken van de doelstellingen is een opdracht voor alle partijen. De overheid moet met flankerende maatregelen en financiële middelen over de brug komen en innovatieve ideeën aanbrengen, maar daarnaast moeten ook de werkgevers en de werknemers hun verantwoordelijkheid opnemen. Alleen op die manier kan Vlaanderen opnieuw een van de meest dynamische regio's van Europa worden, met een grote welvaart en een groot welzijn. Zonder welvaart is er geen welzijn. Op een economisch kerkhof kunnen geen sociale voordelen worden aangeboden. (*Applaus bij de VLD*)

De voorzitter : De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, mevrouw de minister, collega's, sta mij toe dat ik begin met het intrappen van een open deur. Het gaat niet goed met de Vlaamse economie en het gaat niet goed met ons ondernemingsklimaat. De conjunctuurnota's in Vlaanderen blijven pessimistisch en de werkloosheid blijft stijgen.

Ik weet wel dat de cijfers voor oktober 2003 iets gunstiger zijn, maar op jaarbasis is de werkloosheid in Vlaanderen gestegen met 22.448 eenheden. Op

dit ogenblik is 8,19 percent van de beroepsbevolking dus werkloos, terwijl dat percentage vorig jaar nog 7,36 percent bedroeg. Het aantal faillissementen neemt volgens Graydon overhand toe, en sinds het begin van dit jaar lagen de maandelijkse werkloosheidscijfers steeds hoger dan in een vergelijkbare periode in 2002. Dat voorspelt dus weinig goeds voor de eindafrekening van 2003.

Daar staat tegenover dat het aantal starters volgens Graydon sinds maart 2003 systematisch lager ligt dan in een vergelijkbare periode in 2002. De investeringen vallen terug en het concurrentievermogen van Vlaanderen gaat achteruit. We komen nu zelfs al achter Spanje en Portugal. De budgettaire ruimte van de regeringen is zo goed als uitgeput.

Het gaat dus niet goed met Vlaanderen. Ik weet ook wel dat de crisis wereldwijd is, maar ik heb toch de indruk dat ze in Vlaanderen bijzonder sterk wordt aanvoeld. Moeten we daarom panikeren ? Wel, ik denk het niet, collega's. Zelfs in de meest donkere tijden zijn er altijd lichtpuntjes te bespeuren. Ook in Vlaanderen zijn er sectoren en bedrijven die het goed doen, bijvoorbeeld de rederssector. U herinnert zich misschien dat er een tiental jaren geleden een massale uitvlaggingsoperatie was. De regering heeft toen voor de redersbedrijven flankerende maatregelen genomen inzake de fiscaliteit en de parafiscaliteit, en we kunnen vaststellen dat heel wat van die bedrijven opnieuw invlaggen, dus opnieuw onder Belgische vlag gaan varen.

De heer van den Abeelen verwees reeds naar de diamantsector. Die sector in Vlaanderen heeft de afgelopen jaren enorme klappen gekregen. We hebben reeds de gelegenheid gehad om daar uitvoerig over te debatteren in de commissie. De diamantsector laat zich echter niet doen. Hij slaat terug en pakt uit met een ambitieus plan : 'from mine to mistress'. De diamantsector gaat niet alleen diamanten ontginnen en bewerken, maar ook verwerken in juwelen en die juwelen zelf aan de man brengen. Dat is een ambitieus plan, dat eergisteren een vliegende start heeft genomen tijdens een schitterende bijeenkomst, waarop mijn partij jammer genoeg niet was uitgenodigd. We wensen die sector alleszins alle geluk en we zijn blij dat er in Vlaanderen sectoren zijn die zo alert en combatief reageren.

Ook het Antwerpse bedrijfsleven zit in zak en as, zegt men soms. Herinner u echter het dossier van de luchthaven van Deurne. De regering heeft het Antwerpse bedrijfsleven op zijn verantwoordelijkheden gewezen en gezegd dat er nog kon worden

Penris

geïnvesteed in Deurne indien het Antwerpse bedrijfsleven daaraan meewerkte. Niemand geloofde dat dat mogelijk was, maar het Antwerpse bedrijfsleven heeft daarvoor in een mum van tijd de nodige financiële middelen bij elkaar gebracht. Dat betekent dat er ook daar nog strijdlustigheid en slagkracht is, dat er ook daar nog geloof is in het eigen kunnen en het eigen succes.

Dan wil ik het hebben over de binnenvaartsector. Toen de toerbeurt een aantal jaar geleden werd afgeschaft, voorspelden sommigen het einde van de kleine binnenschipper. Wel, vandaag stellen we vast dat die binnenschippers in zichzelf zijn blijven geloven, dat die kleine familiale bedrijven zijn blijven overleven en dat de binnenvaartsector een ongekende vlucht heeft genomen.

Dan zijn er nog een aantal individuele bedrijven die het goed doen. Ik noem er vier in vier verschillende sectoren : Melexis in de spitstechnologie, Aliplast in de bouwmaterialensector, Katoennatie in de distributiesector en Miko in de sector die is verbonden met de horeca. Er zijn dus nog mogelijkheden. Er zijn nog sectoren en ondernemers die bewijzen dat zelfs in de donkerste tijden economisch kan worden overleefd. Allemaal geven ze ons, politici, echter één duidelijke les : er moet worden voldaan aan een aantal randvoorwaarden willen we kunnen blijven overleven. Ik citeer in dat verband gedelegeerd bestuurder Michiels van de eerder genoemde koffieservicegroep Miko in een artikel in de Financieel-Economische Tijd, dat later werd overgenomen door Trends : ‘Nee, we zullen de productie hier in België niet zo snel opgeven,’ – de man verdient een medaille – ‘ook al knelt het schoentje niet alleen bij de loonkosten. Dat we een jaar hebben moeten wachten op de bouwvergunning vertegenwoordigt eveneens kosten, net als de milieureglementering. Het gevaar is dat vroeg of laat de rek eruit is van wat draaglijk blijft. [...] Maar stilaan raken bedrijven moegetergd door de overheidsregeltjes ; de overheid lijkt dat maar mondjesmaat in te zien’.

Met andere woorden : het bedrijfsleven laat ons weten dat de loonkost hier in Vlaanderen te hoog is. Dat bewijzen de cijfers ook : de loonkostenhandicap met onze buurlanden bedraagt 11 percent. Het bedrijfsleven laat ons weten dat de reglementering in Vlaanderen te ingewikkeld en te belastend is voor de bedrijven, maar ook dat de fiscaliteit te hoog is, dat we dikwijls over onvoldoende geschoold personeel kunnen beschikken, dat de bereikbaarheid van onze bedrijven en van onze klan-

ten problematisch wordt, dat de toegang tot de kapitaalmarkt elke dag moeilijker wordt en dat er onvoldoende bedrijfsruimte is in Vlaanderen.

Om deze problemen te verhelpen, zouden we over een aantal instrumenten moeten kunnen beschikken die we vandaag niet hebben. Loonkosten, loonlasten, parafiscaliteit en fiscaliteit zijn instrumenten die vandaag nog altijd in Belgische handen zijn. Vlaanderen heeft daarover weinig of niets te zeggen. Vlaanderen kan niet zorgen voor een investeringsaftrek, een lagere BTW-voet voor de bouwsector en de horeca, een vermindering van de belastingen op nacht- en ploegenarbeid en onregelmatig werk, een verlaging van de vennootschapsbelasting, en ten slotte, de kinderbijslag en de gezondheid uit de socialezekerheidsbijdragen halen. De Vlamingen hebben een strenge schoenmoeder die hier aan de overzijde is gehuisvest.

Ook inzake mobiliteit hebben we niet de instrumenten in handen om goed te kunnen optreden. Dat is naar aanleiding van het NMBS-debat erg pijnlijk duidelijk geworden. Mijn partij staat volledig achter het initiatief van de Vlaamse regering over de prefinanciering van bepaalde spoorweginfrastructuurwerken, maar we moeten vaststellen dat we essentiële beleidsinstrumenten niet in handen hebben.

Ook met betrekking tot de milieunormen hebben we niet altijd het heft in handen. Vlaanderen heeft weinig of niets te zeggen over het dossier van de Kyoto-emissionormen. En dan is er het probleem van de federale transfers. Gisteren is bekendgemaakt dat het gaat om 5,43 miljard euro per jaar. Dat is Vlaamse welvaart, Vlaamse investeringsruimte en Vlaamse beleidsruimte die we uit handen geven. 5,43 miljard euro per jaar : dat is meer dan zeventig keer het bedrag dat de minister-president uittrekt voor zijn ondernemingsconferentie. Als we een geslaagd sociaal-economisch Vlaams beleid willen voeren, dan moeten we regionaliseren. We moeten dan regionaliseren tot we onafhankelijk zijn.

Een ondernemingsconferentie kan pas echt bijdragen tot de heropleving van de Vlaamse economie als Vlaanderen over de volheid van de bevoegdheden en de bijbehorende financiële middelen beschikt. Ik wil daarmee niet zeggen dat we in afwachting niets kunnen ondernemen. Er zijn domeinen waar we over een deel van de bevoegdheden beschikken : reglementering, onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, mobiliteit op de weg, creëren van bedrijfsruimte, export- en investeringspoli-

Penris

tiel en zelfs kredietverschaffing. Op dat vlak kunnen en moeten we concrete maatregelen treffen.

Doet deze regering dat ? Wil ze meer doen dan vrijblijvend praten over kenniseconomie, Vlaanderen als distributieland, conceptvernieuwing en designpromotie ? Wat doet de ploeg-Somers concreet met haar bevoegdheden ? Minister-president Somers heeft in de Septemberverklaring zes concrete maatregelen voor het bedrijfsleven aangekondigd : de versterking van de innovatie en het wetenschappelijk onderzoek, een agressief export- en investeringsbeleid, administratieve rompslomp en administratieve overlast beperken, de organisatie van een ondernemingsconferentie, op korte termijn duizend hectaren extra distributieterreinen en de verbetering van de haventoegekankelijkheid. Hij stelt : 'Havens zijn de sterkste garantie voor de verankering van jobs in Vlaanderen'.

Ik vraag mij af welke invulling daar werd aan gegeven. Welke inspanningen zal de ploeg-Somers zich op het vlak van innovatie en wetenschappelijk onderzoek getroosten ? Hoe agressief zal het export- en investeringsbeleid zijn ? Zijn er nu al handelsmissies vertrokken ? Met welke concrete resultaten zijn de handelsmissies teruggekeerd ? Staan er nog missies op de agenda ? Met welke bestemming en welke bedoeling worden zij opgevat ?

Hoe zal de administratieve overlast worden beperkt ? Dat is een moeilijke zaak. Er zouden al zo'n negentig maatregelen worden geïmplementeerd, waarvan een tachtigtal in een vergevorderde fase verkeren. Hoe ver is echter vergevorderd ?

Er zouden op korte termijn duizend hectare industrieterrein vrijkomen. Wat is een korte termijn en waar worden die duizend hectare plots gevonden ?

Wat de verbetering van de toegankelijkheid van onze maritieme infrastructuur betreft, kan ik de minister feliciteren voor de bijdrage aan de spoorontsluiting, maar de paars-groene regering laat al jaren verstek gaan wat de Scheldeverdieping betreft, de IJzeren Rijn, de maritieme ontsluiting van Zeebrugge of de tweede sluis voor Gent. Wij vragen meer en concretere resultaten voor de havenontsluitingen dan alleen maar een spoorwegtunnel.

Er zou een ondernemersconferentie komen. Dat is ook gebeurd. De manier van communiceren van de minister waardeer ik ten zeerste. Eerst laat zij een aantal interessante proefballonnetjes op, die het debat echter afleiden van de concrete inhoud. Het

zijn soms sympathieke, soms kolderieke gedachten. Zo koppelt zij een van haar ideeën aan een eigen onderneming. Het gaat niet om een kindercrèche, maar om een kinderspeeltuin waar goede koffie voor de ouders wordt geschonken. Zo is er nog het afschaffen van de prikklok, de oprichting van een vriendenbank of prins Filip die mee op handelsmissie moet. Zelf ben ik republikein, maar ik zou zeker nooit prins Filip meenemen, veeleer prins Laurent. Ik vermoed namelijk dat hij beter bestand is tegen alcohol. *(Gelach)*

Er wordt wel mee gelachen, maar het zijn de ballonnetjes die vlak voor de Septemberverklaring de aandacht van de werkelijke problemen afleiden. Er zijn maar vier concrete voorstellen van de regering in het kader van de ondernemingsconferentie. Wat de kapitaalstoeegang betreft, deelt de minister-president mee dat het Arkimedes-idee in een geïntegreerd stadium verkeert. Het is een kleine kopie van de idee van de volksbanken, die wij vroeger hebben gelanceerd. In verband met de administratieve vereenvoudiging zijn er goede voorstellen, zoals het aanduiden van een investeringscoördinator voor de grote investeringen. Dat is een bescheiden stap in de goede richting.

De paperassen voor starters worden tot nul herleid. De minister zorgt ervoor dat starters terecht kunnen bij Unizo, de Kamers van Koophandel en wil daarvoor de kosten dragen. De overheid wil met betrekking tot de expansiesteun het call systeem bespreken. Wij staan een stap verder dan een half jaar geleden. Het debat is geopend. Dat is eveneens een goede stap.

De minister wil bovendien werken aan een mentaliteitswijziging door bijvoorbeeld in de eindtermen van het onderwijs te laten opnemen dat ondernemerschap wordt gedoceerd. Meer vind ik echter niet terug. De suggestie om een startersleefloon in het leven te roepen, heeft al zware kritiek van de zelfstandigenkoepels gekregen. Bovendien heeft de liberale pers hier vernietigend naar uitgehaald.

Sommige mensen zullen de voorstellen van de Vlaamse regering met betrekking tot de ondernemingsconferentie als 'too little, too late' omschrijven. Het komt allemaal te laat en het is allemaal veel te weinig. Ik ben het daar niet helemaal mee eens. Het is laat, maar beter laat dan nooit. Het is weinig, maar beter iets dan niets.

Mijnheer de minister-president, ik zal mijn toespraak enigszins paradoxaal afsluiten. Ondanks onze scepsis en onze fundamentele bemerkingen, wensen we uw ondernemingsconferentie succes. In

Penris

deze barre tijden kunnen onze ondernemingen elke opsteker gebruiken. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer Robert Voorhamme (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, de heer Penris heeft de lat hoog gelegd. Ik zal het misschien moeilijk hebben om me nog enthousiaster over de Vlaamse regering uit te laten.

Eigenlijk heb ik een déjà-vugevoel. In februari 2003 hebben we hier een debat over de werkgelegenheid gevoerd. Als ik me niet vergis, is dat debat toen ook op vraag van de CD&V-fractie op de agenda geplaatst. Een aantal zaken die hier vandaag aan bod komen, zijn toen ook ter sprake gekomen. Dit lijkt uiteraard vrij logisch. Het zou maar erg zijn indien we om de zes maanden allemaal fundamenteel van mening zouden veranderen.

Uit de analyse die ik tijdens het werkgelegenheidsdebat heb gemaakt, blijkt duidelijk dat de Vlaamse economie een aantal troeven in de hand heeft. Ik denk hierbij aan onze ligging, aan de kwaliteit van onze arbeid, aan een aantal sterke sectoren, aan ons ongelooflijk opleidingspotentieel en aan de zeer goede sociale omkadering, die economisch zeer belangrijk is.

Vlaanderen kan op een aantal opportuniteiten inspelen. Voor een klein land is de wereldwijde evolutie naar een netwerkeconomie een echte opportuniteit. Het gaat niet meer om kolossale ondernemingen, maar om zeer wendbare bedrijfseenheden die in wereldwijde netwerken kunnen functioneren. Voor een kleine regio is dit een voordeel. Ook de evolutie naar een maatwerkeconomie is voor een regio als Vlaanderen een potentiële troef. Wie de scholingsgraad van onze bevolking in een internationaal perspectief plaatst, zal onmiddellijk beseffen dat de kenniseconomie een mogelijke troef vormt.

De Vlaamse economie moet echter eveneens met een aantal bedreigingen rekening houden. Misschien spelen we onze ligging te zelfgenoegzaam uit. Nu de EU in oostelijke richting wordt uitgebreid, worden we gewaar dat onze gunstige ligging geen evidentie meer is.

Minister-president Bart Somers : Mijnheer Voorhamme, ik heb een tijdje gevreesd dat Vlaanderen,

ten gevolge van de oostelijke uitbreiding van de EU, niet langer in het hart, maar aan de rand van Europa zou komen te liggen.

Onlangs is hierover een interessante studie verschenen. Een aantal bedrijven, waaronder Euripro, een van de grootste Vlaamse bouwers van logistieke installaties, heeft de top van de Europese logistieke sector gevraagd waar het logistieke hart van Europa binnen vijftien jaar zou liggen. Uit de antwoorden is gebleken dat Vlaanderen, Nederland en het noorden van Frankrijk binnen vijftien jaar nog steeds het logistieke hart van Europa zullen vormen. Hoewel zich in Oost-Europa wat activiteiten zullen ontplooiën, zal het zwaartepunt zich gelukkig nog steeds bij ons situeren. Voor de economie is dit een kans, maar voor de beleidsmakers vormt het een opdracht.

De heer Robert Voorhamme : We moeten niet doemdenken, maar er ons wel bewust van zijn dat het zwaartepunt zal verschuiven. Als we het logistieke centrum van Europa willen blijven, zal een aangepast beleid – naar een logistieke economie met meer toegevoegde waarde – misschien nodig zijn.

Ik heb ook gewezen op een aantal zwakheden van onze economie, die al te lang in de schaduw zijn gebleven. We zijn hoofdzakelijk een uitvoeringseconomie. Veel van onze bedrijven zijn uitvoeringsbedrijven. We zijn daar zeer goed in, maar we hebben relatief weinig bedrijven die zelf producten en productieprocessen ontwikkelen en die kunnen commercialiseren binnen een netwerkeconomie.

Omdat we een uitvoeringseconomie zijn, worden we onder druk gezet op louter kostencomponenten en kunnen we te weinig toegevoegde waarde creëren. Dit vertaalt zich in de voortdurende vraag over de zware arbeidslasten die op onze economie wegen. Dit is niet helemaal onjuist, maar misschien wat overdreven in deze context.

Een en ander heeft ook te maken met het feit dat bedrijven, in tegenstelling tot vergelijkbare regio's, niet bereid zijn om proportioneel veel meer te investeren in opleiding. Alles wordt gedaan om marge over te houden als uitvoeringsbedrijf.

We zijn fier dat we een KMO-land zijn, maar de indruk ontstaat dat we niet kunnen of willen groeien. Dat is een handicap. KMO's zijn goed als ze kunnen worden beschouwd als ondernemingen in de beginfase. Als KMO's per definitie klein moeten blijven, en niet willen of kunnen groeien, is er iets

Voorhamme

aan de hand. Dit betekent dat heel wat dynamiek uit de economie verdwijnt.

De innovatiekracht van onze economie is niet zo sterk. We hebben onvoldoende ontwikkeld ondernemerschap.

Een kenmerk van een sterke economische regio in de wereld is een overheid die duidelijke strategische economische keuzes maakt.

Ondernemingen zijn de belangrijkste actoren in de economie, maar ondernemingen op zich zijn niet in staat om een strategische beleidskeuze te maken voor een regio. Zij zijn de partners. Dit heeft niets te maken met staatscommunisme, maar wel met een goede rolverdeling.

Ik ben blij dat via de ondernemingsconferentie de kans wordt geboden om deze stap te zetten. We hebben nog niet zo lang geleden in het parlement debatten gevoerd, waarbij de vraag werd gesteld of het aan de overheid was om die keuze te maken. Moeten we als overheid niet veeleer optreden als faciliterend voor de ondernemingen, die dan zelf wel de touwtjes in handen nemen ? Wij hebben immers een goede ligging in Europa. Ik denk dat deze tijd achter de rug is.

Met de insteek die de regering levert voor de ondernemingsconferentie, en zoals bevestigd door een aantal studies, groeit er min of meer eensgezindheid over de opvatting dat er een duidelijke rol is weggelegd voor het beleid : in een partnership, maar wel met een duidelijke rol. We moeten daar niet meer schroomvallig over doen.

Wat ik tot nu toe heb gezegd, is bevestigd in augustus dit jaar, toen het Steunpunt voor Economie haar tweejaarlijks concurrentierapport voor Vlaanderen publiceerde. De professoren Sleuwaegen en De Backer hebben in hun studiemateriaal grotendeels bevestigd wat ik u net heb gezegd. We weten het nu voor 100 percent zeker, we zijn niet meer aan het speculeren, het is de harde realiteit.

Mevrouw de minister, het rapport over het Vlaamse concurrentievermogen zou beter jaarlijks en niet tweejaarlijks worden opgemaakt gezien het belang dat we hechten aan de strategische economische keuzes en hoe ver we daarin vorderen. De economie evolueert zo snel dat we het ons niet kunnen veroorloven om telkens twee jaar te wachten om een zicht te hebben op de stand van zaken.

De eensgezindheid is opvallend en er zijn veel kansen. De moeilijkheid van het debat vandaag is dat we met deze ondernemingsconferentie zijn vertrokken in een logica van een federale cyclus. Er is een nieuwe federale regering gestart en een begin van een legislatuur. Alles wordt gefocust op werk, werk, werk. Het regeerprogramma en de State of the Union van de premier zijn daar grotendeels op gebaseerd. De Vlaamse regering is aan haar laatste jaar begonnen, heeft nog zeven maanden te gaan en is noodgedwongen in die federale cyclus terechtgekomen. Moeten we daar nu om blijven treuren ? Volgens mij niet. Het is geen schande dat we ons daarin inschakelen.

We moeten over een duidelijke takenverdeling spreken. Er is een opdracht voor de federale overheid en één voor de Vlaamse overheid. Er moet ook een streep worden getrokken onder de misverstanden die daar voortdurend over worden gecreëerd. Natuurlijk is alles wat met lasten op arbeid en fiscale lasten op ondernemen te maken heeft, belangrijk voor de toekomstige economische ontwikkeling. Dit is echter een opdracht voor de federale overheid die daar beslissingen over neemt via haar werkgelegenheidsconferentie en via haar regeerprogramma. Laten we dus niet langer maatregelen uitvinden op Vlaams niveau in verband met lastenverlaging. Ik hoorde dit daarstraks nog opborrelen bij de heer Schuermans. Het gaat om verspilde middelen, die slechts een druppeltje zijn op een hete plaat, waar alleen een federale inzet aan middelen aan tegemoet kan komen.

Denken we echt dat we met onze Vlaamse bevoegdheden geen rol te spelen hebben in de toekomstige strategische ontwikkeling ? Specialisten, zoals de heer Sleuwaegen, zeggen welke de factoren van doorslaggevende aard zullen zijn om een succesrijke economie uit te bouwen voor de komende decennia. Elk van die factoren is terug te vinden bij Vlaamse bevoegdheden. We moeten dus niet gefrustreerd zijn omdat we weinig hefbomen hebben in verband met lastenverlaging. We moeten tevreden zijn dat het eindelijk doordringt dat de Vlaamse bevoegdheden strategisch van enorm belang zijn voor onze economische toekomst en dat we eigenlijk nog middelen tekortkomen als we op korte termijn nog dingen willen realiseren. Daar ligt de werkelijke uitdaging.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Voorhamme, u hebt een zeer conservatieve visie op onze bevoegdheden. Ik dacht dat we in 1999 allemaal een

Schuermans

aantal principes hadden afgesproken, nieuwe horizons hadden verkend voor wat onze economische bevoegdheden betreft. U was daar toen bij, als lid van de meerderheid. Ik begrijp dus niet dat u zegt dat dit afgesloten is en dat we ons alleen moeten bekommeren om wat vandaag voorligt.

Maar ook wat dat laatste betreft bakt de Vlaamse regering er niets van. Ik heb al opgesomd wat er niet is gebeurd binnen de grenzen van onze eigen bevoegdheden. Er is nog geen Arkimedes-regeling. De expansiesteunregeling ligt op apegapen. De DIV en Export Vlaanderen zijn nog steeds niet samengesmolten. Er zijn tal van punten waarop u de eigen bevoegdheden niet hebt benut.

U hebt gelijk dat men eerst de eigen job moet doen en dan verder moet kijken. Maar het ene hoeft het andere niet noodzakelijk uit te sluiten. We moeten een dynamische visie hebben op de Vlaamse bevoegdheden inzake economisch beleid.

De heer Robert Voorhamme : Ik heb u daarstraks alweer horen pleiten voor een tegemoetkoming op de vennootschapsbelasting.

De heer Eddy Schuermans : Ik heb gepleit voor een tegemoetkoming op de vennootschapsbelasting in uitvoering van de voorstellen van resolutie die we hebben goedgekeurd. Dat is een van de mogelijkheden om in te grijpen in de kosten.

De heer Robert Voorhamme : U vergeet er steeds bij te vermelden dat er terzake geen unanimiteit was in dit parlement.

De heer Eric Van Rompuy : Dus we hoeven de volgende maanden niets meer te verwachten ? De minister-president zegt vandaag in een groot interview in De Tijd dat de transfers moeten worden afgebouwd. Hij stelt de regionalisering van bepaalde delen van de sociale zekerheid in het vooruitzicht. Hij wil na de volgende verkiezingen grote stappen zetten om dat mogelijk te maken, ook de korting op de vennootschapsbelasting, zoals die stond in de resoluties van het Vlaams Parlement.

De stelling van de sp.a is dus dat we daar best niets van verwachten, dat het instrumentarium inzake vennootschapsbelasting en sociale zekerheid vastligt, dat de minister-president zich vergist en dat we ons houden aan de bestaande bevoegdheden. Of heb ik het weer niet goed begrepen ?

De heer Robert Voorhamme : Neen. Onze stelling is dat we nu knopen moeten doorhakken over een aantal dingen waarvoor we nu bevoegd zijn.

De heer Eric Van Rompuy : Welke knopen gaat u nu doorhakken ? Geef eens een aantal knopen, na al die proefballonnetjes die we de voorbije weken hebben zien oplaten. Wellicht bent u het met een aantal ervan ook niet eens. Ik lees dat de heer Tobback het helemaal niet eens is met het minimuminkomen voor de starters. Er is ook de docusoap. U goed kennende, vermoed ik dat dit u ook niet zal liggen. Maar welke knopen moeten er volgens uw partij nu worden doorgehakt bij die ondernemingsconferentie ?

Professor Sleuwaegen zegt heel duidelijk dat er geen strategische keuzes moeten worden gemaakt in de economie, daar er volgens hem geen goede of slechte sectoren zijn. De overheid moet in elke sector de kenniscomponent ondersteunen. Dat heeft niets te maken met een strategische keuze voor een sector.

Heel die studie gaat dus volledig in tegen uw opvatting alsof de overheid moet zeggen in welke sectoren er de volgende maanden of jaren moet worden geïnvesteerd.

De heer Robert Voorhamme : U zou er beter aan doen goed te luisteren. Ik heb het woord 'sector' niet in de mond genomen. Ik heb gezegd dat er strategische keuzes moeten worden gemaakt.

De heer Eric Van Rompuy : Welke strategische keuzes zijn dat dan ?

De heer Robert Voorhamme : Het zou echt getuigen van een totaal onbegrip in wat er gebeurd is in de economie als we nu alleen voor bepaalde activiteitssectoren zouden kiezen. Er bestaan in werkelijkheid immers geen activiteitssectoren meer. Alles wordt immers steeds meer vervlochten.

De heer Eric Van Rompuy : Wat is uw punt dan ?

De heer Robert Voorhamme : Laat me dan uitspreken.

De heer Eric Van Rompuy : Ik luister al 10 minuten, en ik heb nog niets gehoord.

De heer Robert Voorhamme : Ieder zijn tempo. Deze regering heeft nog zeven maanden te gaan. Het zou me verheugen mocht men erin slagen een aantal knopen op een voldoende concrete wijze door te hakken. Het gaat inderdaad per definitie

Voorhamme

over langetermijnbeleid. Dat klopt. Daarom ook moeten we daar ook zo snel mogelijk mee beginnen. De regering moet inderdaad keuzes maken inzake de economie, in overleg met de verschillende partners. We kunnen niet alles faciliteren en ondersteunen, ongeacht wat het is. Daar hebben we geen geld voor, en het is noch nuttig noch rationeel.

De eerste knoop die moet worden doorgehakt, gaat over de resolute keuze die we moeten maken, al klinkt dit intussen al wat als een platgetreden pad, voor duurzaam ondernemen. We hebben geen andere mogelijkheid. In alle sectoren en activiteiten moeten we telkens kiezen voor ondernemingen die aan de spits staan van het duurzaam ondernemen. Ik kom er zo dadelijk toe wat dat concreet betekent.

De tweede knoop die we moeten doorhakken, behelst het industrieel beleid. We moeten loskomen van het discours, dat door sommigen nog altijd wordt gevoerd, dat de werkgelegenheid onvermijdelijk naar de tertiaire sector of dienstensector verschuift, en dat het dan ook niet meer belangrijk is een industrieel beleid te voeren. Het zou een flater van belang zijn daar nog in te geloven, want de traditioneel in de statistieken gehanteerde begrippen dienstensector en industriële sector hebben geen betekenis meer.

Het is dan ook louter perceptie dat de werkgelegenheid verschuift naar de dienstensector. In realiteit zijn die activiteiten zozeer met elkaar verweven dat we onszelf in de voet zouden schieten als we onze industrie tot een weeskind van de economie zouden maken. Een groot deel van de potentiële ontwikkeling van de dienstensector zou mee om zeep worden geholpen. Het is niet alleen omwille van Ford Genk dat ik daar de nadruk op leg, want het heeft met veel meer dingen te maken. We staan daar vaak al te afstandelijk tegenover. We zouden ons veel meer betrokken moeten voelen bij de ontwikkeling van het potentieel van de industrie.

Het innovatiebeleid moet dus ook daarop gericht zijn. Zeker in de industrie moeten we ons nog veel meer bekommeren om de kwalificaties van de werknemer. Bovendien moeten we een aantal drempels wegwerken, die we nu opdringen aan potentiële investeerders in de industrie. We moeten heel behoedzaam omspringen met de manier waarop we Kyoto implementeren in de spitsindustrie. Dit zou voor heel wat bedrijven fataal kunnen aflopen.

Laten we ons daar heel goed bewust van zijn, en er niet flauw over doen. Dit is immers geen pleidooi tegen Kyoto. We moeten dat discours van believers en non-believers loslaten. Het is voor een aantal spitsbedrijven van cruciaal belang. De energierekening die vandaag de dag wordt gepresenteerd aan industriële bedrijven moet dan ook worden gecorrigeerd.

Uiteraard staat onze fractie achter de stelling dat we sturend moeten optreden om een evolutie naar het gebruik van alternatief energiegebruik mogelijk te maken. Het is goed dat we proberen energiezuinig te werken in de toekomst. Het is echter niet goed als door een onvolmaakte marktwerking in de energiesector, meteen alle kosten of correcties voor het volle pond worden doorgerekend aan de klant, zodat niet de energieleverancier of –producent wordt geraakt. De sanctie wordt nu gewoon doorgeschoven. Zo keert de liberalisering zich op dit ogenblik tegen de industrie.

De voorzitter : De heer Schuermans heeft het woord.

De heer Eddy Schuermans : Ik ben het eens met deze stelling, maar de lasten op energie zijn nog nooit zo hoog geweest als in deze zittingsperiode. We zijn inderdaad de potentiële voordelen die de vrijmaking van de markt in zich droeg, aan het wegbelasten. Daar heb ik al vaak op gewezen. In elke commissievergadering doen we niets anders dan opnieuw lasten op energie leggen.

Dat gebeurt zelfs in die mate dat de voorganger van minister Bossuyt een maximumprijs voor elektriciteit heeft moeten bedingen. Dat is totaal in contradictie met de vrije markt, waarvan prijsdalingen werden verwacht. Als we doorgaan zoals we nu bezig zijn, dan zullen we een uitstoot krijgen van arbeid door de energie-intensieve bedrijven, ook in de regio die u goed vertrouwd is.

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Schuermans, het zou fout zijn om de verantwoordelijkheid te leggen bij onze sturing van de energiemarkt door middel van energiezuiniger gebruik en alternatieve energiebronnen. De liberalisering werkt vandaag niet, en daar moeten we rekening mee houden. U hebt gelijk dat we niet blind mogen zijn voor dat gebrek. Sturing van de overheid mag zich inderdaad niet simpelweg vertalen in het opdrijven van de factuur voor een aantal bedrijven. Dat is nooit de bedoeling geweest van de overheid. We moeten bijgevolg corrigeren.

De heer Eddy Schuermans : Steunt u ons voorstel voor een maximumfactuur voor bedrijven ?

De heer Robert Voorhamme : Mijnheer Schuermans, ik heb deze voormiddag gelezen in de krant dat ook de regering initiatieven neemt om te corrigeren. We kunnen eens discussiëren over de technisch beste oplossing. Onze fractie is van mening dat er iets moet gebeuren, want de tijd dringt. Het gaat immers over het investeringsbeleid in enkele cruciale multinationals.

Het gericht innovatiebeleid is een andere knoop die moet worden doorgehakt. Het is goed dat de regering heeft beslist om tegen 2010 3 percent van het BRP voor investeringen in onderzoek en ontwikkeling te halen, maar dat voldoet niet. We moeten ook selectief zijn in de oriëntatie van het innovatiebeleid. Dat hangt samen met de strategische keuze inzake de oriëntatie van onze economie die we moeten maken. Waar moet in de eerste plaats in worden geïnoveerd ? Innovatie in energie en alles wat met rationeel energiegebruik te maken heeft, zou zo een keuze kunnen zijn. Maken we geen keuze, dan verwateren sowieso de effecten van het opschroeven tot 3 percent.

Een efficiënt innovatiebeleid is bovendien pas mogelijk als het wordt ingebed in een beleid van maatschappelijke innovatie. De cultuur van onze samenleving moet innovatiegericht zijn en de werknemers in de bedrijven moeten voldoende mee zijn in de innovatiegolf, zoniet is innovatie bij voorbaat mislukt. Wij moeten de innovatiegerichtheid van ondernemingen en het bedrijfsleven stimuleren. Als we wensen dat er veel wordt geïnoveerd in een bedrijf op het vlak van zuinig energiegebruik, dan moet er een regelgeving komen die ondernemingen aanspoort te investeren in innovatie en in zuinig energiegebruik.

Vorming en opleiding vormen een andere knoop. We hebben het hier al dikwijls over gehad. Vorming en opleiding vormen in Vlaanderen de achilleshiel. In West-Europa bengelen onze bedrijven op dat vlak nog steeds aan het staartje. Ik verwacht van de ondernemingsconferentie dat de werkgevers meer sluitende engagementen zullen nemen op het vlak van opleiding en vorming dan gedurende de voorbije jaren. In het verleden werd al heel wat op papier gezet, maar van een praktische uitwerking is geen sprake. We kunnen niet evolueren naar een vooruitstrevende, innoverende economie, als wij en onze bedrijven niet fundamenteel meer investeren in opleiding. De overheid heeft een belangrijke flankerende rol op dat vlak inzake onderwijs. Er moet op korte termijn worden gestreefd

naar minstens een verdubbeling van de ingezette middelen voor opleiding en vorming. Dit kan moeilijk klinken nu de ondernemingen het omwille van de conjunctuur moeilijk hebben.

We moeten ons geen illusies maken. Als de conjunctuur daalt, is het moment aangebroken om in zulke zaken te investeren. Ik denk vooral aan de oudere werknemers. Het werknemersprofiel in Vlaanderen toont relatief veel laaggeschoolde werknemers in de oudste categorie. Het is niet voor niets dat er een spontane tendens bestaat om die allemaal voortijdig buiten te werken. Premier Verhofstadt wil onze werkzaamheidsgraad op termijn naar 70 percent brengen. Dat zal nooit lukken zonder investering in de opleiding van die oudere werknemers. Daar gebeurt momenteel nauwelijks iets aan. Vlaanderen is bevoegd voor vorming en opleiding, de Vlaamse werkgevers moeten zich engageren om daar een doorbraak te realiseren.

Een volgende knoop ligt in het verschaffen van risicokapitaal. Meer ondernemerschap kan enkel via nieuw risicokapitaal. Iedereen is het daarmee eens. Met de beursgang van de GIMV ontstond er een lacune. Het is hoog tijd dat die wordt ingevuld. We vragen al lang naar de realisatie van een bedrijvenfonds binnen de PMV. Dat kan – zoals de GIMV vroeger, of zelfs nog ruimer – instaan voor de steun aan starters en bedrijven met risicovolle innovatiestrategieën. Vandaag vinden zij nergens geld. Geen enkele financiële instelling is bereid om te investeren in iets wat niet met zekerheid binnen 6 maanden winst oplevert. De GIMV heeft op dat vlak haar nut bewezen. Laat ons daar weer werk van maken en een ‘talentbank’ oprichten.

We doen er goed aan om de Arkimedes-regeling te beperken tot die groep van potentiële klanten, namelijk de KMO's met investeringsprogramma's die bijvoorbeeld 500.000 euro niet overschrijden. De financiële instellingen vinden het proportioneel te veel werk om dergelijke dossiers op te starten en op te volgen.

Ten slotte zit de laatste knoop hem erin dat we radicaal moeten kiezen voor maatschappelijk verantwoord ondernemen. We moeten vasthouden aan de hervorming van de expansiewetgeving zoals onlangs is beslist. Het is een bijzonder efficiënt instrument waarmee we die ondernemingen kunnen steunen die tonen dat ze pijlers zijn voor het economisch beleid dat we willen uitbouwen. Ondernemingen die door hun dossiers duidelijk maken dat ze passen in de visie van de ondernemingsconferentie, verdienen in de eerste plaats onze steun. Het callsysteem van uw voorganger, mevrouw de

Voorhamme

minister, is het beste systeem om maatschappelijk verantwoord ondernemen te stimuleren.

Mijnheer de minister-president, wij verwachten veel van de ondernemingsconferentie. Laat u niet uit het lood slaan omdat u nog maar zeven maanden te gaan hebt. Probeer ervoor te zorgen dat de volgende regering niet voorbij kan gaan aan de resultaten van de conferentie. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, leden van de regering, collega's, mijn toespraak vertrekt vanuit drie uitgangspunten. Ten eerste heb ik niet de ambitie om op het einde van deze legislatuur een reeks nieuwe plannen te lanceren. Een nieuwe regering moet dat doen.

Ten tweede moeten we uitvoeren wat we hebben afgesproken. In het regeerakkoord staan een heleboel zaken over economie, economische ontwikkeling, ondernemerschap, tewerkstelling en werkgelegenheid. Dat moet allemaal worden uitgevoerd. In 1999 was er geen geld voor starters en voor mensen die wilden investeren in duurzaam ondernemen. De Vlaamse regering zou daarvoor maatregelen nemen, maar heeft dat nog niet gedaan.

Ten derde wil ik geen voorstellen doen om de staatshervorming aan te pakken. Een ondernemersconferentie heeft daar geen boodschap aan. Ik wil het alleen hebben over onze eigen bevoegdheden. Dat is genoeg om binnen de 7 maanden aan te werken.

Ik maak een korte analyse om een aantal voorstellen aan op te hangen. In de studie van professor Sleuwaegen hebben we een SWOT-analyse gekregen over de sterkte van de Vlaamse economie en wat er nog kan worden verbeterd. Vlaanderen scoort relatief goed in de productiefactor infrastructuur. Alleen heeft de Vlaamse overheid daar de voorbije jaren iets minder in geïnvesteerd. De infrastructuur is niettemin behoorlijk goed.

Ook de internationale oriëntatie blijkt vrij goed te zijn. Dat heeft te maken met de centrale ligging van Vlaanderen in Europa. Vlaanderen scoort gemiddeld op het vlak van de productiefactoren kapitaal en technologische vooruitgang. Daarin kunnen we dus nog beter doen. Vlaanderen scoort relatief zwak in de productiefactoren arbeid en menselijk

kapitaal. De lage werkzaamheidsgraad, de hoge arbeidskosten en het relatief klein aantal universiteiten liggen daaraan ten grondslag. Ons concurrentievermogen wordt daardoor beïnvloed, zodat we een achterstand krijgen inzake ondernemerschap en innovatie.

Het aantal ondernemingen dat de voorbije jaren werd opgestart, is flink gedaald. Dat is een hallucinante ontwikkeling. Als het goed gaat, durven de mensen die stap om te ondernemen niet meer te zetten. Misschien komt dat doordat iedereen een zekere job wil en het risico om niet te slagen niet meer durft aan te gaan. Het voorstel van de minister-president om een basisinkomen te geven, is een goed idee. Misschien moeten we dat niet beperken tot alleen nieuwe ondernemers. De vraag is alleen of dit voorstel realiseerbaar is. Het is veel beter om de automatische waarborgregeling voor KO's, zoals dat in het voorstel van decreet is uitgewerkt, uit te voeren. Zo moeten mensen die investeren, geen beroep doen op hun eigen eigendommen of die van hun familie. Dat geeft meer zekerheid en het heeft minder maatschappelijke neveneffecten.

Een andere vaststelling uit de studie is dat de Vlaamse economie sterk is geworden door buitenlandse ondernemingen die hier activiteiten hebben ontplooid. Die ondernemingen moeten zich heel sterk concurrentieel opstellen. Ze doen dat via prijsconcurrentie. Die positie is echter heel moeilijk geworden doordat nieuwe economieën in Oost-Europa en Zuidoost-Azië opstaan en net op dat vlak concurreren. Een van de conclusies is dus dat er minder op prijs en meer op kwaliteit moeten worden geconcentreerd zodat ondernemingen met een goede kwaliteit zich ook binnen de Vlaamse context kunnen handhaven.

In Vlaanderen is de dienstensector vrij goed ontwikkeld als het gaat over niet-marktdiensten zoals onderwijs, overheidsdiensten en sociale diensten, maar veel minder als het gaat over marktdiensten zoals horeca, telecommunicatie, enzovoort. Daar is dus ook nog een inhaalbeweging mogelijk.

Dit zijn mijn vaststellingen uit de studie. Ik weet dat het een selectieve lezing is van deze studie, maar we moeten een aantal analyses maken waarop een aantal voorstellen kunnen worden gelanceerd. Die voorstellen moeten binnen de zeven maanden uitgevoerd kunnen worden, en dus niet op lange termijn.

De voorzitter : De heer Laurys heeft het woord.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Stassen, het verbaast me dat hier telkens wordt verwezen naar de studie van de heren De Backer en Sleuwaegen om een analyse te maken en maatregelen voor te stellen. Meer dan een jaar geleden heeft de SERV in dit Vlaams Parlement zijn sociaal-economisch rapport voor Vlaanderen voorgesteld. De SERV kwam daarin tot dezelfde conclusies als het rapport over het ondernemen. Ik herinner me dat toenmalig minister Gabriels het rapport van de SERV waardeloos vond omdat het gebaseerd zou zijn op verouderde cijfers. Hij werd daarin gevolgd door minister-president Dewael. Eigenlijk wilde de regering de SERV in een oppositierol duwen.

Nu baseert ze zich op de studie van de heren De Backer en Sleuwaegen, die identiek dezelfde conclusies bevat als die van de SERV, om aan te tonen dat er een probleem is, dat er maatregelen moeten komen, en dat er een ondernemingsconferentie moet worden georganiseerd. Nochtans beschikte ze anderhalf jaar geleden over dezelfde wetenschappelijke gegevens die toen gewoon zijn weggelachen. De Vlaamse regering heeft met andere woorden anderhalf jaar verloren.

De heer Jos Stassen : Mijnheer Laurys, ik ga ervan uit dat wat afgesproken is, ook zal worden uitgevoerd.

Soms kan men ook te vroeg gelijk hebben. Blijkbaar ziet men pas nu in dat de analyse van de SERV heel bruikbaar was. Hoe men daar toen mee is omgegaan, is voor rekening van wie daar toen bij betrokken was. Nu is vooral van belang dat de afgesproken maatregelen worden uitgevoerd.

De heer Jan Laurys : U betreurt dus met mij dat anderhalf jaar geleden geen maatregelen zijn genomen.

De heer Jos Stassen : De reactie op de analyse die toen werd gemaakt, was veeleer van politieke dan van economische aard. Nu moeten we echter op basis van deze vaststelling een aantal voorstellen doen.

De heer Jan Laurys : Men heeft dus op een politieke manier gereageerd op een heel belangrijk probleem zoals de sociaal-economische situatie in Vlaanderen. Daar werden politieke conclusies uit getrokken. Eigenlijk is dat spelen met de toekomst van Vlaanderen. Ik vind het dan ook een beetje hypocriet dat men nu beweert dat er maatregelen zullen komen, terwijl dezelfde conclusies anderhalf jaar geleden om politieke redenen werden weggelachen.

De heer Jos Stassen : Een aantal maatregelen die toen zijn voorgesteld, bevinden zich vandaag in een uitvoeringsfase. Ik denk aan de Arkimedes-regeling, aan de waarborgregeling, enzovoort. Die zaken die toen als belangrijk uit de studie naar voren kwamen, worden nu uitgevoerd. Sommige regelingen zijn niet zo makkelijk uit te voeren. Dat heeft te maken met de Europese richtlijnen, de aanmeldingsplicht bij Europa, de adviezen, enzovoort. De reacties van een aantal beleids mensen waren toen misschien wat voorbarig. Ondertussen werd er wel verder gewerkt. Er zal worden uitgevoerd wat bij de regeringsvorming werd afgesproken. Het is vanuit die vaststelling dat we moeten vertrekken. Het heeft weinig zin om nog verder in te gaan op het incident van toen.

De heer Jan Laurys : Mijnheer Stassen, ik ben blij dat u het met me eens bent. Ik ben benieuwd naar het antwoord van minister-president Somers en minister Ceysens. Het zijn hun voorgangers die de politieke beslissingen hebben genomen.

De heer Jos Stassen : We zullen samen naar het antwoord van de beide ministers luisteren.

Ik wil het nog even hebben over de reeds aangehaalde studie. De laatste zin van het rapport is : 'Voor een kleine, open economie als Vlaanderen is een reactief stimuleringsbeleid van belang, waarin excellent ondernemerschap in een globale context als de belangrijkste economische meerwaarde wordt herkend en erkend. En dit is dan de enige weg naar duurzame welvaart'.

In die zin staan twee sleuteltermen, namelijk het reactief stimuleringsbeleid enerzijds en het excellent ondernemerschap anderzijds. Deze grote woorden moeten worden vertaald in een aantal concrete initiatieven, maatregelen en engagementen. Dat is niet zo eenvoudig. We moeten die uitdaging echter aangaan.

Het stimuleringsbeleid is een beleid dat excellent ondernemerschap vergemakkelijkt, ondersteunt en aanmoedigt. Het creëert het juiste klimaat voor excellent ondernemen.

We moeten zorgen voor een klimaat dat mensen uitnodigt om zelf een bedrijf of organisatie op te starten. We moeten daarnaast een klimaat creëren dat een economische, ecologische en sociaal verantwoorde groei van ondernemingen bevordert. Ten slotte moeten we het makkelijker maken voor bedrijven om zichzelf en hun producten of diensten voortdurend te vernieuwen en te verbeteren.

Stassen

Als we mensen willen uitnodigen om nieuwe ondernemingen op te starten, moeten een aantal drempels uit de weg worden geruimd. Sommigen zeggen dat veel is aangekondigd maar nog maar weinig gedaan. Eén belangrijke maatregel die wel wordt uitgevoerd, is die van minister Sannen. Het gaat om de afschaffing van de milieuvergunning voor 100.000 Vlaamse KMO's en de introductie van integrale milieuvoorwaarden. Unizo heeft zelf berekend dat dit een besparing inhoudt van 2 miljard frank. Het geld dat anders naar dossiers zou gaan, kan nu worden geïnvesteerd. We zouden nog een aantal van die maatregelen moeten nemen.

Het stimuleren van het ondernemen houdt ook investeren in het onderwijs in. Goed onderwijs leert de mensen twee belangrijke zaken. Naast kennis gaat het om het ontwikkelen van creativiteit en kritische zin. Beide elementen zijn essentieel voor een ondernemer. Ik vraag me dan ook af of enkel en alleen het ondernemerschap invoeren in het onderwijs via de eindtermen voldoende is. Creativiteit en kritische zin zijn de belangrijke voorwaarden waaraan moet worden voldaan om te ondernemen. Daarnaast moeten wel een aantal praktische zaken in bepaalde opleidingen van het beroeps- en technisch onderwijs worden ingepast.

Er moet ten slotte worden gezocht naar impulsen in verband met specifieke of nieuwe niches in de markt. Bedrijven die investeren in meerwaarde zijn duurzame en sterke ondernemingen. Alle studies tonen dat aan. Ze hebben aandacht voor kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt. De combinatie van een aantal maatregelen die de overheid kan nemen, maakt dat er meer ondernemingen kunnen worden opgericht. Ik kan een voorbeeld geven. Op renovatiewerken wordt 6 percent BTW gerekend. Dat zorgt ervoor dat heel wat mensen in hun huis investeren en vakmensen nodig hebben die de werken kunnen uitvoeren. Omdat er te weinig ondernemingen worden opgestart, zijn een aantal maatregelen nodig. Ik heb er drie aangehaald.

Als we een economische, ecologische en sociaal verantwoorde groei willen, dan moeten er bepaalde maatregelen worden genomen. Ze zijn allemaal al vernoemd door andere sprekers. Ik denk aan een flankerend beleid inzake ruimtelijke ordening, mobiliteit, een werkgelegenheidsbeleid en het beter op elkaar afstemmen van vraag en aanbod op de arbeidsmarkt.

Ik wil dieper ingaan op twee elementen uit de studie. Professor Sleuwaegen stelt dat investeren in

zorgsectoren duurzame werkgelegenheid creëert en er zijn ook een aantal neveneffecten. Er kunnen meer mensen aan het werk en voor andere mensen komt er meer tijd vrij om te werken. De generatie van mensen die voor hun kinderen en zorgbehoevende ouders moeten zorgen, heeft dergelijke diensten in de zorgsector nodig. Op die manier krijgen ze tijd om te werken. Een ander element is het eenloketsysteem. Bijna elke minister is erin geslaagd om een eigen eenloketsysteem op te starten. Die systemen moeten nu allemaal samen worden gebracht. De bedrijven kunnen dan op een eenvoudige manier alle papierwerk in orde brengen. Dat neemt minder tijd en geld in beslag.

De volgende maanden kan worden geprobeerd om processen, producten en diensten te verbeteren. Prijsconcurrentie van grote ondernemingen is in Vlaanderen haast niet meer mogelijk gezien de zware concurrentie uit Zuidoost-Azië en dergelijke op dat vlak. De kwaliteit is het element waarop bedrijven moeten concurreren. We moeten ervoor zorgen dat de overheid bedrijven ondersteunt die een kwaliteitsverbetering nastreven. Er is al het innovatiedecreet en dergelijke. Ik hoop dat die nu effectief worden uitgevoerd. Ik verwijs naar de actie die OVAM recent is gestart, namelijk de eco-efficiëntie. Bedrijven die daarin investeren, sorteren niet alleen een ecologisch, maar ook een economisch effect. Het betekent voor hen een besparing.

Ik wil hier een voorstel lanceren. We kennen allemaal Flanders' Drive, waarbij er een samenwerking is tussen de automobielassemblagebedrijven, de universiteiten en verschillende instituten van Vlaanderen. Eigenlijk zou er een soort van Flanders' Sustainability moeten ontstaan. Dat zou dan een kennispool zijn van bedrijven die daarin gevorderd zijn, wetenschappers, universiteiten, financiers, de klassieke sociale partners, de milieubeweging en instituten zoals de VITO en IWT. Uit die pool zouden dan niet alleen ideeën en voorstellen, maar ook bedrijven en dus economische activiteiten kunnen ontstaan. We hebben de kennis en we kunnen daar zeker iets mee doen in de duurzaamheidsfeer en in de milieusfeer.

Ik heb een lans gebroken voor een debat dat zich op meer concentreert dan alleen maar het klassieke economische beleid. Er zijn ook maatregelen voorgesteld waarvan ik denk dat ze nog tijdens deze legislatuur kunnen worden gerealiseerd. Ik hoop dat de ambities van de regering groot genoeg zijn.

Het is belangrijk dat op de ondernemingsconferentie niet alleen de klassieke gesprekspartners aan-

Stassen

wezig zijn, maar ook mensen uit het onderwijs en uit de milieubeweging. Op die manier krijgt die conferentie een meerwaarde. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter : Ik stel voor dat we het debat hier onderbreken en het straks voortzetten.

Is iedereen het daarmee eens ? (*Instemming*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 13.06 uur.*
